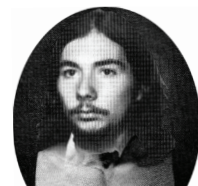




Uši a Vítr



M. KRÍŽ | T. LOTOCKI | TA PÁJKA | M. MARUSJAK | V. LANDA | M. VÁCLAVEK | J. NIKDO | V. J. HORÁK | I. KREJZEK | T. ODPAD | K. ČURA | L. VLACH & J. KAČUR | J.E.F.

Rozhovor: Tomáš Lotocki

Rozhovor Jaroslava Erika Friče s brněnským básníkem, rybářem a pořadatelem poetických večerů.



Tomáši, tuším, že jsme se seznámili přes rybařinu (i když já jsem rybařil jen v dětství, do rukou pstruky na potoce mé rodné vsi). Jak jsme se vlastně dostali k poezii? A jak ses k ní dostal Ty sám?

Začnu popořadě. Myslím, že naše první setkání byla ještě „nerybářská“. V brněnském kulturním prostoru jsme se potkávali již někdy od druhé poloviny 90. let, aniž bys tehdy ještě asi cokoli věděl o mé lovecké konfesi. Ale je skutečností, že opravdu tvůrčím způsobem jsme se potkali až skrze ryby. Myslím, že to bylo ve starém Boru,

kde jsem ti prozradil, že jsem rybář a píšu i sbírám poezii s tematikou ryb. A ty jsi mě pozval do pořadu Uši a vítr, abych zde vystoupil s blokem „ichtyologické poezie“. A pak už přišla další milá pozvánka: třeba na festivaly do Lipnice nad Sázavou nebo na Skalákův mlýn. Zejména na festival Konec léta u Skaláka 2011 mám velmi intenzivní vzpomínku. Zde jsem poprvé četl svoji poemu Úhoři, která, dá se říct, znamenala dost zásadní předěl v mém psaní, především výrazným posílením epických prvků a narativní složky básnického textu. A právě toto autorské čtení na malé scéně Skalákova mlýna (dosud jedno z nejsilnějších v mém životě), ona magie okamžiku, protnutí autorských a posluchačských siločar, mi bylo důležitým potvrzením toho, že cesta, po které jsem vyšel a na které se z čistokrevného lyrika stává především vypravěč, nekončí slepě. Jejím vyústěním byla naopak sbírka čtyř poem Kázání na Mniší hoře, která vyšla předloni v koedici nakladatelství Weles a Ears and Wind records.

pokračování na straně 2

Homér's Memorial:

13. ledna 2018 BRNO – PARADOX
JEDEN Z POSLEDNÍCH OSTROVŮ SVOBODY
VE ZPITOMĚLÉM MĚSTĚ V SRDCI EVROPY

19:00 NADÍVANÝ SKŘIVÁNEK

Boskovicko-brněnská kapela navazující na brněnskou post-undergroundovou tradici kapel Čočka, Idiot Crusoe, Pařez, Děsné chmury, Karlovy hračky, Zdravá výživa, OkaMžik, Horkou jehlou, Ta druhá, Kosher Band... Mnohé kapely si vybavíte podle ksichtů v Nadívaném skřivánkovi...

20:00 KŘEST DNO 27

Luboš Vlach s přáteli pokřtí nové číslo časopisu Dno. Aktuální číslo bude doplněno o česnekové médium.

20:30 LAMRAM JAM

Crossover-hardcore z Brna. Kapela kolem Honzy Lamrama (hlas), na kytaru Vít Raška, na basu Renata Rašková (oba např. Metalurg, Balet Československého rozhlasu), sestavu doplňují vídeňský saxofonista a klávesák Mani Toifl a bubeník Tomáš Mencl.

21:30 TERRA IGNOTA

Pražská vpravdě undergroundová kapela. Temná, melodická a náladová. Na labelu Ears&Wind Records vydali miniCD „Hlídám si vzdech“ a toto vystoupení bude rovněž jeho brněnským křtem. Deska bude během festivalu k mání za speciální festivalovou cenu!

22:30 FASK LUMA

Experimentální crossover z Prahy. Kvartet oscilující na pomezí minimalismu, noiseové estetiky i punkových a jazzových základech. Od roku 2004 vystupují jako Nedělní lidé, v roce 2012 přerostli do Fask Luma. V kapele hrají Juan F. Kastl (basová kytara, text & hlas, elektronika, objekty), Matt „Šuá“ Pěnošek (bicí souprava, objekty), Nakk Šaraj (trombón, hlas, basová kytara, elektronika, klávesy, objekty) a J. R. Puchlina (kytara, hlas, fujara, klávesy, objekty).

Aby se poezie nemusela hrbit

Ale abych se vrátil zpět k tvé otázce. Jak u mě vypadalo objevování poezie? Ze začátku to bylo jen takové nesmělé ochutnávání. Jako dítě jsem totiž projevoval sklony spíše matematické. V pěti letech jsem uměl malou násobilkou a řešil úsudkové příklady, ale číst? Kdepak! A přece už záhy přicházelo něco, co jsem zatím dokázal skrývat i před sebou samým, natož před ostatními. Vytrysklo to třeba z čítankových veršů Wolkrových nebo Sládkových, které se dlouho převalovaly na patře a chutnaly sladce jako oříšková čokoláda Barila, tomu nadějnému luštiteli lineárních rovnic, ale úplnému matějovi na češtinu. A pak Erbenova Kytice, snad jediná kniha poezie, která byla v naší rodině k mání. Imprese: sedím na posteli v prababiččině pokoji, nasyceném těžkým hutným vzduchem a s husí kůží po celém těle čtu baladu Svatební košile; prababička sedí kousek ode mě, je hluboko ponořena ve svém starém čalouněném křesle a modlí se růženec.

Ten opravdový gama paprsek, před kterým už nebylo úniku do jiných paralelních vesmírů, mě však zasáhl později, někdy v šestnácti letech. Už ani nevím, která supernova to explodovala první. Myslím, že úplně na začátku byly Ortenovy deníky. Hned nato přišel božský rošťák Arthur Rimbaud se zástupy francouzských prokletých, pak pražský somnambul Vladimír Holan a už jsem v tom vězel až po uši. A už také nevím, ve kterém okamžiku jsem sám napsal první báseň, protože tyto dvě roviny od sebe neumím odlišit. Čtenářská a tvůrčí emoce jsou pro mne dvě strany téže mince. Kdo tvrdí něco jiného... no klidně ať si hraje na nějakého demiurga, ale téměř vždy se z něho vyklubou jen nadutý a domýšlivý grafoman. A tak se stalo, že jsem i na rybářské výpravě na Lipno začal brát s sebou velký lodní kufr plný knih poezie. Ve srovnání s tou dobou před čtvrtstoletím dnes čtu i píšu poezii velmi, velmi málo. Na ty časy, kdy jsem usínal přikrytý knihami, a pod hlavou mi ležel školní sešit, do kterého každý den přibývaly nové básně, dnes už vzpomínám s jistým nadhledem, ale zároveň dobře vím, že šlo z tvůrčího hlediska opravdu o přelomové roky mého života. Ty básničky, eklektické juvenilie, jsou (naštěstí) dávno ztracené, ale představují ono podhoubí, bez kterého by ani dnes nemohlo nic vyrůst.

Tušil jsem, že se neodpoutáme od rybařiny, a hned se k ní vrátíme, ale Ty's poslední dobou rozšířil své aktivity o ediční práci („Herberk“ – existuje ještě? a co to vlastně je, či má být?) a taky o práci organizační v klubech, kterou pokládám rovněž za nesmírně záslužnou. Jak ses pro tyto spektrál-

ní aspekty své tvůrčí cesty rozhodl? Nemáš trochu „charitativní sklony“ jako já? (Zde ovšem patří smajlík, jak by se dnes řeklo.)

Začnu Herberkem. Jedná se vlastně o setkání sedmi přátel, jihomoravských básníků, kteří se na popud Jaroslava Kovandy, zlínského spisovatele a výtvarníka (mj. zakladatele časopisu *Psí víno*) rozhodli, že začnou vydávat ryze internetový lite-



Tomáš Lotocki v brněnském Brooklyně, festival Potulný dělník, rok 2015. Foto Zdeněk Vykydal

rární časopis. Tak vznikl Herberk – útulna poezie, jehož dvanácté číslo zrovna v těchto dnech finalizujeme. Tedy existujeme, byť někdy klopotně. Vždy když už to ale vypadá, že kvelb budeme muset minimálně na nějakou dobu zarýglovat, podaří se smést rejžákem pavučiny ze stropu a tu naši vandrovní ubytovnu zase otevřít novým příchozím. Na tomto projektu je pro mě asi nejcennější vědomí, že jsme každý úplně jiný. Netvoříme jeden ucelený literární, natož názorový proud, vycházíme každý z jiných poetických základů a jsme velmi názorově rozprostranění, nejen v pohledu na literaturu, ale i filozofii, náboženství, aktuální politické dění atd. Když se nám proto při mailové komunikaci nebo na živých redakčních radách rozvážou jazyky, je z toho někdy pořádný Babylon. Ale i když si vjedeme do vlasů, nikdy z toho nejsou krvavé drápance. Myslím, že to byl C. S. Lewis, který řekl, že nic nezpřítomní vzdáleného přítele více než odlišný ná-

zor. Náš Herberk je, myslím, důkazem hluboké pravdivosti těchto slov. Ještě bych rád zmínil naši nejnovější aktivitu, kterou vstupujeme mimo internetovou síť i do světa tištěných médií. V těchto dnech zakládáme novou knižní edici s názvem HeWer, která bude stát na koediční spolupráci Herberku s brněnskou revuí a nakladatelstvím Weles (a případně i dalšími literárními subjekty). Tedy opět propojení zdánlivě odlišných světů, podobně jako tomu bylo v případech již výše

zmíněné spolupráce Welesu a Ears and Wind records na knize *Kázání na Mniší hoře* či na vynikající sbírce Petra Čermáčka *Obniště*, již jsem inicioval. Právě tato synkreze, hledání styčných bodů a souladů v (zdánlivě) disonanci, je asi to, co mě na působení ve veřejném kulturním prostoru asi nejvíce baví a naplňuje. A tím se dostáváme k oné stránce organizační. Teď zřejmě hlavně narážíš na mé stávající působení v restauraci Ponava v brněnském lužáneckém parku, kde se v rámci klubové činnosti věnuji organizaci autorských čtení a literárních večerů a podílím se i na produkci velkého multižánrového festivalu Ponavafest. Tato činnost organizační pro mě ale není úplně novou. Z minulých let bych zmínil třeba působení v Moravském rybářském svazu (aby i v této odpovědi bylo zmíněno ono „ichtyo“), kde jsem dlouhá léta vedl Rybářský klub Jiřího Mahena. V přednáškách, besedách a různých autorských čteních jsme se tu snažili propojovat (a snad

i celkem úspěšně) svět rybařiny, přírody a literatury. Popravdě, Eriku, nevím, jestli mám charitativní sklony, osobně bych svoje aktivity tímto adjektivem asi nenazýval. Jak určitě víš, charita (z latinského caritas) vlastně znamená smilování, slitování se nad trpícími, slabými, bezmocnými, nemocnými... No tak většinou lidí jsou asi podobné aktivity vnímány jako okrajové, nepodstatné, nezáslužné, tedy necharitativní. A za sebe musím říct, že je bytostně proti mému naturelu vnímat poezii a obecně živé umění jako něco slabého, bezmocného, co trpí pod jhem krutého, nelítostného, povrchně nehledačského světa a čeká na někoho, jako jsem já, kdo mu aspoň uvaří polévku z tvrdých chlebových kůrek. Já opravdu věřím v sílu poezie, věřím, že je živá (a sem by se asi teprve hodil ten rozpustilý emotikon, aby v jednadvacátém věku poněkud rozmělnil nepřipustný patos těchto mých slov). Jde mi tedy hlavně o to, aby poezie, literatura našla své důstojné místo, nemusela se hrbít, popelit na úkor jiných kulturních i (ne)kulturních produkcí. A to se, myslím, zrovna v Ponavě daří. Na literární večery chodí početné vnímavé a v tom pravém slova smyslu užaslé publikum, a hlavně nikdo neřeší, jestli vychází z nezávislé scény (tzv. undergroundu), akademického prostředí, nebo tradičních literárních kruhů. Tedy opět ona synkreze, zastřešení, soulad. A pak se třeba objeví i ony třesničky na dortu, jako když mně letos po dvou literárních večerech vyhledali dva mi zcela neznámí lidé a nezávisle na sobě řekli to samé – že naše večery jim vrátily víru v poezii. Snad je z mých předchozích vět patrné, že absolutně netrpím nějakými mesiášskými sklony, ale tyto věci vám dávají křídla, víru, že to co děláte, má opravdu nějaký smysl.

Ríkáš, že věříš v sílu poezie, to je velmi silná a důležitá věta (ostatně zastávám stejný názor). Miluju větu Jiřího Koláře „Poezie je věrná tomu, kdo je jí věrný“. Sám Kolář však posléze poezii pokládá za „řezničinu“ a zabývá prakticky výhradně výtvarnem. Byl bys schopný tak vážné věty, jakou si zapsal Franz Kafka v předvečer První světové války (13. 7. 2014) – „Ale psát budu přese všechno, bezpodmínečně, je to můj boj o sebezáchovu“? Ríkáš, že se hodně kloníš k naraci, jak je Ti blízké Kafkovo nepochybně velmi zúžené, ale „dalekonosné“ vidění? Znáš řadu Tvých básní, ale jak vážně to bereš s prózou? Píšeš něco, či máš aspoň něco za lubem?

Jsem velmi rád, že zmiňuješ osobnost Franze Kafky. Setkání s tímto autorem

bylo pro mne totiž v čase literární iniciace stejně zásadní jako s oněmi „protobásníky“, které jsem už zmínil v úvodu. U Kafky bych se chtěl na chvíli zastavit, už proto, že jsem se k jeho dílu dostal dost zvláštním způsobem. Přivedl mě k němu můj dědeček, snad jediný člověk v širší rodině, o kterém se dalo říct, že byl skutečně uměnímilovný. Co se literatury týče, byl ovšem ultrakonzervativní tradicionalista, pro něhož poezie končila někde u Goethova Fausta (musím zmínit, že dědeček byl německé národnosti a Fausta četl zásadně v mateřštině). Dlouho jsem nechápal, jak může zároveň tak mocně obdivovat dílo autora, který je všeobecně vnímán jako jeden z pilířů literární moderny 20. století. Až po letech jsem na to asi kápl: dědeček měl totiž také velmi specifický smysl pro humor a miloval němé grotesky. A Kafka měl neskutečný cit pro groteskní situační komiku, která uhranula i mého dědečka. A také mě. Ovšem nejenom ona. Najednou jsem cítil, že oním zúženým kukátkem (jak správně podotýkáš) střídmeho, až suše lakonického Kafkova jazyka, nahlížím až na samu mez vnímatelného a možná ještě dál. Zatímco do většiny jiných prozaiků jsem musel postupně čtenářsky dozrávat, z toho Kafkova unikátního propojení imanentního s transcendentním jsem měl hned od počátku pocit, že je vyřčeno vše a v naprosté úplnosti (lyrickým pandánem tohoto kafkovského proniknutí do samé podstaty, vedoucímu až k pocitu splynutí – ztotožnění díla s literaturou jako takovou, mi v té době byla poezie Vladimíra Holana). Ano, a součástí této čtenářské reflexe je zjevně také ono vědomí bezpodmínečnosti; opravdu věřím, že Kafka svým psaním bojoval o samotnou svoji existenci, podobně jako Jiří Orten nad svými elegiemi, když mu na kabát přišivali Davidovu hvězdu, podobně jako Ivan Blatný nad šálkem vlažného čaje, když mu zřízení ipswichského blázince pálili sešity s jeho verši. Jak jsem zmínil v úvodu, pro mne už dnes psaní básní není věcí „všední“ každodennosti. Nemohu se stát samotným nástrojem poezie jako Blatný, na to jsem příliš rozptýlený, rozkročený mezi více zájmů a životních emocí. Ale čas od času to prostě přijde, ona nutková potřeba, touha (nebo bezpodmínečnost? povinnost?) a začne se líhnout poezie. Někdy pod vlivem bezprostřední emoce, jindy je to jen potřeba prohrábnout tu pomyslnou krabici s nepřeberným množstvím starých fotografií, diapositivů, setřít z nich prach, vsunout je znovu do promítačky paměti, nově je nasvítit, najít

v nich dosud nepoznané významy, skryté příběhy, utajené perspektivy. A zase se to přetavuje většinou do veršů. A ptáš-li se mě na vztah k próze, musím se obhlédnout vrátit ke Kafkovi. S tím čtenářským „osvícením“ se pojila zároveň neodbytná potřeba tvořit. A tvořit v tomto embryonálním stádiu znamená v podstatě jediné – napodobovat. Kafka je v tomto ohledu až nebezpečně svůdný. Rainer Maria Rilke o jeho díle říká: „Nečetl jsem od tohoto autora nikdy ani jedinou řádku, která by mi nepřipadala jako zcela zvláštním způsobem mě samotného se týkající nebo mě uvádějící v úžas.“ Pod přímým kafkovským vlivem jsem napsal několik desítek povídek, z nichž většina již je nenávratně ztracena. Některé se mi však povedlo před časem v jakémsi starém sešitě znovu objevit a dokonce vyšly v Herberku pod všeříkajícím názvem Kafkovské povídky. S prózou tedy už téměř čtvrtstoletí koketuji, ale nikdy se tyto námluvy neproměnily v trvalý svazek. Jako bych neměl na prózu dostatek trpělivosti a soustředěnosti (odmyslím-li publicistiku, psaní na zakázku, které mě dnes víceméně živí). Teď například mám rozepsaný cyklus pohádek o vesmíru, ale stále nejsem schopen ho dokončit, dát mu ucelený tvar. Jako by mě pořád něco odvádělo jiným směrem. Ale ty nuance mezi prózou a poezií jsou dnes velmi jemné, často je to už záležitost víceméně pocitová. Když jsem například vydal Kázání na Mniši hoře, řekl mi Jarda Kovanda, že by bylo lepší, kdybych ústřední text napsal ve formě povídky. Poslední básnický text, který zrovna připravuji do tisku, je už natolik „nevázaný“, že jsem se ho při hledání nejvhodnější formy sám pokusil příčně napřímit, opatřit interpunkcí a převést do podoby krátkých próz, aniž bych přitom změnil jedině písmeno. Ale pocitově mi to nesedělo, ta slova mi náhle připadala nesvobodná, jako když rybám přehradíte řeku soustavou vysokých jezů. A tak jsem se vrátil zpět k volnému a svobodnému proudu básnické řeči, kde se cítím nejlépe.

Ta „promítačka“ je výborný obraz. Sám jinak ani psát nedokážu, disponuje dost problematickou „fantazií“ a drže se vlastně stále zuby nehty reality. Filmu reality. Velmi dobře, řekl bych, chápu, jak cítíš ten rozdíl mezi poezií a prózou. Zkrátka: Že báseň je báseň, a próza próza. Zabrávat si s žonglováním přebazování jednoho v druhé (a naopak) je velmi zásludné. Jak to ostatně sám přesně říkáš: „Slova mi náhle připadala nesvobodná.“ – Jak myslíš, že Tě „psaní na zakázku více méně živí“?

INZERCE:

Tel.: +420 542 210 46
info@jacobbrno.cz
Brno, Jakubské náměstí 7

Jacob Brno

Ať už Vás uchvátí naše skvělá poloha,
osobní přístup nebo jedinečné sklobení tradice a moderny,
jedno je jisté – už nikdy nebudete chtít jít jinam.

Ještě se na chvíli zastavím u té „promítačky“. Francouzský nobelista Patrick Modiano řekl, že je nadán pamětí, přesahující směrem do minulosti jeho individuální existenci. To je myslím velmi přesné. Ve svých posledních básnických textech v podstatě nedělám nic jiného, než že vyprávím rodinný mýtus. Co mě opravdu naplňuje, je skládat za sebe ta jednotlivá políčka konkrétních reálných vzpomínek – obrazů a zároveň se pohybovat na té nevysvětlitelné, nepostižitelné, nedefinovatelné a přece existující hranici, kde minulost ztrácí svůj striktně dějinný, časoprostorový rozměr a začíná k nám promlouvat jazykem mýtu. Jak už praví Vladimír Holan snad ve své nejznámější gnómě: „Je to právě reálno, které je metafyzické.“

Ale abych odpověděl na tvoji otázku. Já totiž ryby nejenom lovím, ale také o nich píšu. Už skoro dvacet let jsem kmenovým redaktorem jednoho rybářského časopisu a v poslední době také úzce spolupracuji i s několika internetovými rybářskými servery. Ale pravda, to „žít“ bych měl dát do hodně velkých uvozovek, honoráře jsou to jen velmi, velmi skromné. Nicméně mi tento chudý výdělek přináší aspoň minimální finanční svobodu a dává časový i existenční prostor věnovat se aktivitám, které jsou, jak se dnes říká, ještě mnohem méně lukrativní.

Co Tě vlastně na světě ryb fascinuje? Nedokážeš se do toho vžít. Jsou to především ti tvorové sami, nebo nějaký výsek z antropologie, že někdo, jak se říká, „vášnivě rybaří“, jako někdo zase „pozoruje ptáky“, čemuž jsou třeba někteří lidé v Anglii doslova propadlí (bird watching)?

Na to se mi opravdu velmi těžko odpovídá. Jako by ses zeptal, co mě fascinuje na poezii. Kde se bere ta touha, vášně, úžas? Každopádně vášně pro ryby nemožu oddělit od vášně pro lov. Ať se nám to líbí, nebo ne, rybář je v první řadě lovec. A kde se to ve mně vzalo? Určitě musím zmínit Lipenskou přehradu, na jejíž březích strýc kdysi dávno koupil dům (dnes už přeměněný v penzion) a které se mi stalo, dá se říct, druhým domovem. Zde jsem potkal první opravdové lovce, kteří mě do tajů rybařiny postupně zasvěcovali, zde jsem učinil první lovecké krůčky. Ale všechno těmito ranými zážitky od „Šumavského moře“ vysvětlit nelze. Moje máma vzpomíná, že když mě ještě v golfáku vezla přes lávku, pod níž dřepěl rybář, zahlédla v oku batolete jakési záhadné zajiskření a byl jsem prý pak schopen mnoho minut fascinovaně hledět na toho zeleného muže, jeho pruty, nehybné splávky na hladině... I proto věřím v biologickou předurčenost, jsem přesvědčen, že si lovecké pudy nosíme v genech, že je to jakýsi atavismus z dob lovců na plný úvazek. Vždyť dějiny lid-

stva trvají už miliony let a drtivou většinu tohoto času žil člověk životem lovce a sběrače. A i v tomto čase existovala období, která bychom mohli označit za jakýsi zlatý věk. Vezměme si jen kulturu lovců mamutů u nás na Jižní Moravě. To nebyly žádné skřehotající poloopice, jak máme zažito z pokřiveného obrazu všech těch Kopčemu a Mamutíků od Štorcha a Buriána. To byli urostlí, krásní, zdraví a inteligentní lidé, kteří se fyzicky ani mentálně nijak zvlášť nelišili od nás. Kdyby tvůrce Věstonické Venuše spatřil o několik tisíc let později vyžilého zemědělce, jak se s hrbem na zádech plahočí na svém políčku, nejspíš by si pomyslel: „Bože (či spíše Bohové), kam jsme to dopracovali!“ A v maličké posteli středověkého šlechtice by se tento člověk doby kamenné nevyspal stejně jako dnes my. Ale bytí lovců-sběračů nemělo jen tento vegetativní rozměr, jistě mělo i svůj duchovní přesah. Člověk pouze nelovil zvířata a nesbíral houby, také pomalu opékal jelení kýtu a hlídat životodárný oheň. A tehdy měl čas přemýšlet, meditovat, tehdy zvedl hlavu nahoru a uvědomil si hvězdné nebe nad sebou. A to už je první krůček k na cestě, která vede až ke Kantovu kategorickému imperativu. I pro mne je moje lovecká identita takovým přirozeným protnutím horizontál a vertikál. Strašně rád chytám v noci, ne pouze proto, že pod příkrovem tmy berou úhoři a všechny ty krásné, tajemné, těžko postižitelné noční ryby, ale zejména pro tu magii okamžiku, pro tu chvíli, kdy zvednu hlavu od prutů směrem nahoru a uvědomím si hloubku hvězdného nebe, přemýšlím o Bohu a o tom fascinujícím, odzbrojujícím řádu a harmonii všehomíra. Lovím, a zároveň se ocitám ve stavu hluboké kontemplace. A uvědomuji si také, že význam a síla těchto dvou pilířů mé rybářské identity se časem mění, dá se říct, že s postupem let zvedám tu hlavu od prutů směrem nahoru stále častěji a častěji.

Četl's Bílou velrybu?

Je zajímavé, že se mě na ni ptáš, protože teď si vzpomínám, že i tento román mi doporučil dědeček, o kterém jsme se už bavili. Byl zapřisáhlým odpůrcem jakéhokoli lovu a zabíjení zvířat, ale Bílou velrybu velmi obdivoval. Jenže s Moby-Dickem na mě šel příliš brzy, byl jsem tehdy tuším teprve v osmé třídě na základce. Knihu jsem začal číst, ale nedočel. Chyběla mi tam přímočará akce, dynamika, prostě lineární dobrodružství jako z Mayových indiánek. Tehdy byl pro mě ještě lov spojen s tou horizontální emocí, tehdy jsem ještě nedokázal ocenit mistrovský Melvillův jazyk, metaforické vyznění textu, filozofické sentence, či ty dlouhé přírodovědné pasáže, které si teď maně vybavuji. Pár let nato jsem viděl americký film s Gregory Peckem v roli ka-

pitána Achaba. Ten už si mi líbil moc, ale znovu sáhnout po knize jsem si tehdy ještě netroufal. Takže děkuji za připomenutí, myslím, že i příběh Bílé velryby může být příběhem onoho dozrávání ke knize a přišel čas na „druhou četbu“.

Uvažoval's někdy nad (případnými) duchovními základy života a světa vůbec? Jak bys vlastně charakterizoval svůj tzv. weltanschauung? Jak se Ti Tvůj pozitivní, a do jisté míry jistě i vědecký myšlenkový záběr spojuje eventuálně s něčím transcendentálním? Či se Tě takovéto úvahy vůbec netýkají?

Já doufám, že je i z předchozích řádků jasně patrné, že se mne tyto úvahy dotýkají, a to bytostně, velmi důvěrně. Můj přístup k životu a myšlenkový záběr je možná v jistém smyslu pozitivní, ale rozhodně ne pozitivistický. Přestože vědu nepopírám a je pro mne dokonce jedním z důležitých pilířů myšlenkového i hodnotového rámce mého života, na ty nejniternější otázky, které si pokládám, mi věda neumí (a ani nesmí umět a nesmí se o to ani snažit) odpovědět. Proto kupříkladu úžas, který ve mně vyvolávají nejnovější objevy v oborech, jako je třeba kosmologie, jde u mne ruku v ruce s úžasem nad přesahujícím a rozumem neuchopitelným řádem všehomíra a jen posiluje víru v transcendentální podstatu bytí. Scientisté, ideologové vědy, domnívající se, že věda má monopol na veškerou pravdu, jsou pro mne stejně nešťastní a pomýlení lidé, jako dnešní náboženští fundamentalisté, kteří svaté knihy stále čtou jako jediné učebnice přírodovědy. Jsem přesvědčen o tom, že přírodní vědy a víra nejsou a ani nesmí být ve sporu, že vztah vědeckého a náboženského myšlení není antagonistický, ale afinitní, vzájemně se obohacující.

Řekl bych, že pro moji životní filozofii, ale i literární tvorbu, je opravdu určující propojení oněch horizontálních a vertikálních rovin, které jsou spolu v tom nejtěsnějším a vzájemně se podmiňujícím vztahu – nedá mi to, abych naposledy necitoval Vladimíra Holana: „Bez ryzi transcendentály se žádná stavba nedostaví.“ Musím také říct, že moje myšlení a vnímání podstatným způsobem formovalo rodinné prostředí a katolická výchova. Byť zde převládala vnější a rituální stránka nad spirituální podstatou a vlastním duchovním a morálním poselstvím křesťanství, určité hodnotové fundamenty si přináším už z těchto raných dob. A pak také – zejména – to bohatství sakrálních obrazů nahlížených dětskýma očima, které jsou, jak už bylo řečeno, i nevyčerpatelnou studnicí mé literární inspirace.

Otázky e-mailem – j. e. f.

Sépiovou kostí:

Marcel Kríž

Písničkář a básník z Čáslavi. S vlastní tvorbou vystupuje od roku 1990. V letech 1995–1998 působil ve skupině Vraždy v Čínské čturti, v roce 2005 spoluzakládá písničkářský projekt Panoptikum (Cicvárek, Kabelková, Kríž). V letech 2005–2010 vystupoval ve společných pořadech s J. H. Krchovským „Krchovský Kríž“. V roce 2012 vydal v produkci Tomáše Vtípila album „Buskers Burlesquers“. Na sklonku roku 2017 vyšel u vydavatelství Ears&Wind Records výběr jeho textů z let 1997–2017 „Jen ať řvou kolejnice“, jejichž jednotlivým prokem je motiv odchodu.



Z HRUŠNÍ TORZA

podzim byl nebývale teplý
co chalupa
to v sadu viselec
na polích šedé šmouhy volavek
a dny se ztěžka vleklý

podzim byl nebývale teplý
po vsích se houfovali psi
spížírny prázdné
z hrušní torza
a sousedé tak vztekli

podzim byl nebývale teplý
v ulicích zvláštní táhlý jas
pozvání, co se neodmítá
a proboha!
ten neklid!

KRANKHEITSBESCHREIBUNG

za zlomenej nehet a zašitýho zajíce
vítejte dnes u našeho stolu
neboj, není to rituál nebo snad tradice
jen čirá láska k alkoholu

za vlasy Tvojí holky
a dvacet metrů zahradní hadice
vítejte v našem nadnárodním světě
neboj, není to rituál nebo snad tradice
jen křišťálově čistá láska k cigaretě

za teplou koupel a dopis matičce
vítejte mezi naše srůstající kosti
neboj, není to rituál nebo snad tradice
jen křehká touha po volnosti

kdyby snad náhodou zbělela tvá ruka
došly Ti peníze a v hlavě pusto
nebo snad nějaká jiná civilizační muka
můžeš si být jistě
držím Ti tu místo

ZAOKNICE

starý měsíc dráždí moje oči
stočím to k Neptunově ulici
i chlápek v sedanu to takhle točí
i holka z předměstí sem jednou vkročí

kdysi jsem slyšel hlasy v přízemí
snídal jsem z Versaceho vizitek
a trpěl upjatými frázemi
hýřivec s najatými básněmi

galerie pivních tácků
a dětí růží Gagarina
to barmanka Ti nedá facku
světlejší stránka je ta stinná

uklizeč z hotelu U tří kol
upjatě sledoval dvě dívky
jeho stud se měnil v alkohol
a v jeho šatech zmíral zlatý mol

DOBŘÁ RÁNA

dobrá rána milý obchodníku
levou rukou takhle k večeri
od piána k popelníku
na stole vzadu u dveří
slečna Blanka tu dnes není
šla si koupit novejš stín
pár drobností na vaření
a nákej módní magazín

dobrá rána milý úředníku
pravou nohou kamsi do peřin
vlastní viny v cizím triku
tak to se slušně láteří
slečna Blanka má dnes volno
dohání vlak na Kolín
samozřejmě
podepíšu dvojmo
a to kafičko hned připravím
dobrá rána milý plukovníku

s ledovou tváří
s rovnou páteří
posádkou v Caribicu
nebo u Točníku
co zbylo z Vašich kadeří?
slečna Blanka tu dnes není
ňáký trable s bydlením
nová voda po holení
a ty ruce
zřejmě od malin

... A VIKTORIE JE KDE?

v útrokách akátového háje
dvě patra a tři hřebeny
těžké dubové okenice
a tak daleko do vesnice
trny, ticho, kameny

v zahradě rez a čerstvé jámy
mohutná nádrž pod svody
jabloně roky neřezané
sem tam se větev sama zláme
záhon – snad kdysi jahody

stěny – závěsy z psího vína
stodola plná ruměnic
nad dveřmi madona
bez tváře a syna
hrázděný pohled okenic

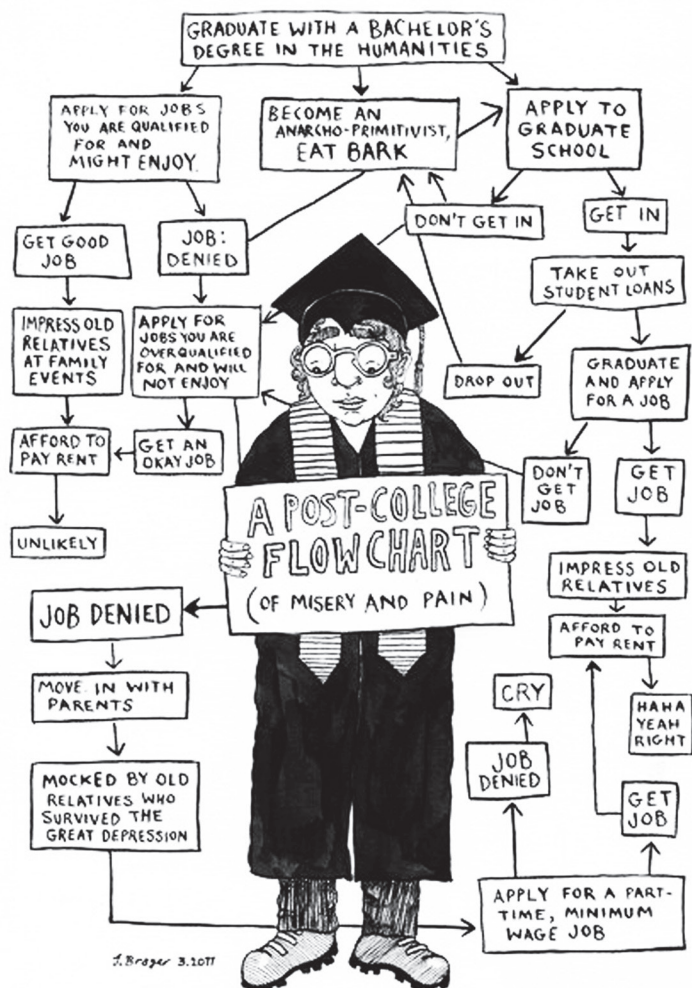
údery padančat do nesečené trávy
na vratech vyschlé kůže
napjaté
pár trsů zdivočelých růží
hladina tušená
až v hloubi skruží
ty vyschlé kůže na vratech!

v útrokách akátového háje
dvě patra a tři hřebeny
sever je víc a ještě více
a tak daleko do vesnice
jámy, kůže, plameny
... a Viktorie je kde?

*ze sbírky
Jen ať řvou kolejnice*

Úhly pohledu: Daleko od lajkujícího davu

Narodit se. Poznávat svět. Hrát si na kovboje. Zamilovat se. Nešťastně. Mnohokrát. Studovat dějiny. Studovat svět. Zamilovat se. Šťastně. Odmilovat se. Odejít.. Objevit své modly. Zklamat se v nich. Poznat politiku. Ve 20 věřit v trh a pravici. Zklamat se v nich. Objevit zhoubu jménem chlast. Propadnout mu. Sehnat si mizerně placenou práci. Objevit levici. Zamilovat se. Zavrhnout chlast. Ve 30 poznat pokrytectví nové levice. Odmítnout syndrom



morálního fejsbukového davu. Zamilovat se. Zklamat se. Opíjet se. Litovat se. Přestat se litovat. Znovu zavrhnout chlast. Odmilovat se. Nenechat si vnutit, co je správné. Nevědět, co je správné. Vědět, že správné je bolestné hledání pravdy. Najdeš ji na pravici. Najdeš ji na levici. Je nutné stát sám. Daleko od lajkujícího a sebestpotvrzujícího davu. Davu, jenž se plácá po ramenou. Davu, jenž kdá hnůj na ten druhý dav. Odmítnout všechny politické fankluby. Stádo jde vždy za nejsilnějším kusem. Stádo nepřiznává chyby. Sehnat si lepší práci. Nemít čas na sport. Tloustnout. Snažit se zamilovat. Raněný světem. Lze to vůbec? A všechno to pozorovat. Všude kolem se rodí děti, děti, děti. Co z nich jen vyroste? Doufat, že kriticky smýšlející člověk.

Filmové okénko: Detroit

režie: Kathryn Bigelow

Je to pár neděl, co jsem byl na vyprodaném promítání dokumentu I am not your Negro v Ponrepu. A nyní tu máme další dávku rasismu z 60. let. Bigelow jde cestou Greengrass a natáčí dokudrama toho nejdrsnějšího formátu. Záznam jedné děsivé noci bezpráví. Co na mě asi zapůsobilo nejvíc, bylo, když jsem si po filmu našel výpověď jedné z bílých dívek této skutečné události (drsné a tragické drama v levném motelu Algiers je totiž středobodem vyprávění). Julie Hysell pro Variety uvádí, že dnes čte o všech těch zastřelených černošských mladících (Trayvon Martin or Freddie Gray) a ptá se: Copak jsme se za těch 50 let nikam neposunuli? Odpověď je, že asi ne. Nevím, jak vyléčit společnost z té nekonečné zhouby jménem rasismus. Ale Bigelow se aspoň poctivě snaží upozorňovat na stále aktuální problém.

Kvarteto

režie: Miroslav Krob

Povinnost pro všechny milovníky Ponorky.

Souboj pohlaví

Dvojrežie:

Jonathan Dayton a Valerie Faris

Co si počít s filmem, jako je tento. Nelze mu upřít, že je dobře natočen, a upoutá zejména tenisové fandky, jako jsem já. Jedná se o životopisný film tenistky Billie Jean King a klíčový je samozřejmě její střet s tenistou Bobby Riggsem, který se pyšní, že i jako padesátník porazí kteroukoli ženu. Témata, které řeší, jsou veskrze pozitivní. Homosexualita, boj za ženská práva, vznik samostatné ženské ligy WTA atd. Připomíná nám, že ještě v 70. letech byla homosexualita tabu i ve svobodomyšlné Americe. Cítíme tu obrovskou bolest hlavní hrdinky, která si uvědomuje, že přiznání orientace by znamenalo nejen konec její kariéry, ale nejspíše i nově vznikající ženské ligy. Billie Jean tak skutečně přiznala svoji orientaci až ve věku 50 let, tudíž prožila většinu svého života nekonečným skrýváním a trápením sebe sama, své milanky i svého manžela. Bohužel tvůrci jedou v příliš černobílé linii současného diskurzu boje proti patriarchátu (žena–dobro, muž–zlo). A pomáhají si manipulací (či falšováním historie), ale to je v Hollywoodu normální. Tou manipulací myslím fakt (tenhle příběh ve snímku nenajdete), že ve skutečnosti milanka hlavní hrdinky svoji lásku zažalovala, vysoudila z ní těžké peníze a přinutila tak Billie Jean hrát ještě několik sezón, aby na prohraný soud vůbec měla. Nebylo by to realističtější a vyváženější, kdyby to ve scénáři bylo a postavy nebyly tak trapně genderově rozdělené? Ale to by nesesedlo do černobílého směřování scénáře, který byl jasně dán: zlí šovinističtí muži vs. hodné ženy, bojující za svá práva. I přesto mě film bavil a Steve Carell jako hlavní padouch je perfektní.

Vojtěch Landa



DREVENACIKADA.CZ

XX

Devět reprezentativních titulů Ears&Wind Records v celkové hodnotě 1950 Kč za antibaťovku 1000 Kč včetně poštovného! JÁ JSEM POZNAL, TERRA IGNOTA, JOSEF KLÍČ, KOLBEN KAVLÍK, THE ROZLADĚN, HROZNÉ, ŠPINAVÉ SPODNÍ PRÁDLO, TYRŠOVA SPOLEČNOST, LENNONIÁDA - MUSIC SESSION 1985

Na vlně hořícího psa:

Část jedenáctá – Poslední den

Nerozhodně přešlapoval z nohy na nohu. Byla mu již zima, ale dovnitř se mu jít ještě nechtělo. Před železnou bránou si připadal jako někdo jiný, jako ten, co sem nepatří. Pohlédl zpět k autobusové zastávce. Jeho stopy za tu chvíli stačil milosrdně zakrýt sněh. Ta chvíle trvala pět cigaret. Vždycky to oddaloval. Každé rozhodnutí. Jenomže dnes je to mnohem těžší. Z vnitřní kapsy bundy vytáhnul pomačkanou krabičku a z ní poslední cigaretu. Zápalka osvětlila jeho dva dny neholené obličej a unavené oči. Když vyfoukával dým, podíval se k ocelovému nebi. Sněh z kapuce se mu neslyšně sesunul na záda. Jako všechna tíha světa. Dvě hodiny po poledni, dva dny do Vánoc. A žádný čas udělat něco jinak. Vzal za kliku a vešel dovnitř.

Anežka ležela v posteli, až po bradu schovaná pod teplou přikrývkou. Doširoka otevřené oči se upřeně dívaly na protější zeď. Nepohnuly se, ani když vstoupil dovnitř. Pověsil si bundu na věšák, od stolu vzal židli a posunul ji blíže k posteli. Když usedal, začal si mnout dlaně a foukat do nich, aby si je zahřál. Cítil z nich nikotin a chlad. Šel k umývadlu, umyl si ruce a ještě chvíli je nechal pod proudem teplé vody. Pak ji několikrát nabral do dlaní a opláchnul si obličej. Sedl si zpátky na židli a mlčky pozoroval Anežku. Ticho v místnosti krájel v nepravidelných intervalech jejich dech a občasný hluk nemocniční chodby.

Po chvíli ji zlehka pohládl po tváři a urovňoval neposlušné pramínky vlasů. Něco jsem ti donesl, maminko. Z tašky vytáhnul malý umělý stromček, postavil jej na stůl a zástrčku zasunul do zásuvky. Tucet malých žárovek narušilo přítomný pokoj. Vedle stromčku postavil papírový betlém, který spolu tvořili, když byl ještě malý kluk a který jako zázrakem přežil veškerá jeho stěhování a toulání po světě. Pěkné svátky, maminko, zašeptal a políbil ji na čelo. Tady máš od nás s tátou dárek, dodal a začal neohrabaně rozmotávat stuhu na papírové krabičce, ze které vytáhnul tubu s norkovým krémem. Trochu krému vytlačil na špičku ukazováčku a pak jej jemně začal matce vtírat do tváře. Anežčiny oči se stále upřeně dívaly na protější zeď. Stejně jako loni i předloni, stále stejným směrem jako několik posledních let.

Když do pokoje číslo sedmnáct přišla sestra vyměnit Anežce umělou výživu, jemně jej chytila za rameno, aby se nelekl, až se probudí. Unaveně vstal ze židle, protřel si oči a pohlédl na matku. Usnula. Za týden příjedu zase, maminko. Když odcházela nemocniční chodbou, hlavu svěšenou mezi rameny, v jedné ruce bundu a v druhé prázdnou tašku, nemohl už vidět, jak sestra vypíná vánoční stromek a jak zavírá šuplík s norkovým krémem takovou silou, že papírový betlém padá na zem. Myslel na to, co je ještě potřeba zařídit. Pohřeb táty je hned po svátcích.

Jeroným Nikdo

Povídka:

Maska párty

Přišla k němu zezadu a položila mu ruku na rameno.

„Tak už běž...“

Pomalů se zvedal, dočítal větu, předával jí do rukou knihu a prstem současně ukazoval, kde zrovna četl. Posadila se na jeho místo a pokračovala tam, kde on skončil. Podíval se na děti, kterým zpod peřiny vykukovaly jen rozčepýřené hlavy, a zavřel za sebou dveře.

Když se v předsíni obouval, přišla za ním žena.

„A neopij se moc. Víš, že zítra řídíš.“

„Jdu hlavně na ty karty...“

„No jo, ten tvůj mariáš!“

„Nezačínej zase! Každý má nějaký koníček.“

Zavázal si tkaničku.

„...a je to jednou za čas...“

Narovnal se a políbil ji na tvář.

„Vždyť nic neříkám. Tak si to hezky užij.“

„Ahoj.“

Zavřel za sebou dveře a nasál tu zatuchlou vůni prokouřených záclon, nemyté podlahy, s drobným oděrem od pisoárů. Už od dveří viděl, že všichni sedí u obvyklého stolu v rohu. Zamířil k nim.

„Ahoj.“

„Nazdar Štěpo, kde jseš tak dlouho?“

„Ukládali jsme děti...“

Štěpán se posadil a mával na chlápka, co znuděně pomalým krokem kroužil po lokále s jedním prázdným a jedním plným püllitrem.

„Nic si nedávej. Za chvíli vyrazíme.“

„Dneska nedáme partičku?“

„Kdepak kamaráde, dneska je maska párty, hned je tu Matěj a jedeme...“ zářil za stolem Karel a dopíjel pivo. Pepa se snažil poskládat zapalovač, který před tím rozebral a jeho neohrabané prsty se marně snažily dát do sebe malé plíšky a kolečka.

„Dej to sem, proboha!“ Luboš mu vzal součástky z rukou a pustil se do toho.

„Maska párty?“ Zvednul oči Štěpán a díval se po nich.

„Jasně! Máme luxusní objekt. To se ti bude líbit...“ švitořil rozjasněný Karel... „hele, už je tady, padáme, pánové, večírek začíná!“

Štěpán otočil hlavu. Ve dveřích stál Matěj. A pak zaplatili. A nasoukali se všichni do auta. A vyjeli. Seděl vzadu skrčený, aby se vedle hromotlucských ramen Pepy nějak poskládal. Měl obličej připlácly na sklo a hleděl, jak se kolem míhají světla pouličních lamp. Občas světelná reklama, občas protijedoucí auto. Podivná noc, podivné myšlenky. Žádné myšlenky, prázdná hlava. A Karel žvaní a žvaní. Někdy ho s tím neuvěřitelně štal. Ale byl to dobrý kamarád. Byl na něj spoleh.

„Naprosto suprový místo, pánové! Úplně luxusní. Matěj to našel a včera jsme to byli obhlédnout. Je to za městem, opuštěný. Nikde nikdo. Úplněj divokej západ, pánové... nemusíme vůbec spěchat.“

Pepa mezi prsty žmoulal zapalovač a občas s ním škrtl. Pak se otočil na Štěpána:

„Víš, kolik je v zapalovači součástek?“

Pořád pozoroval pruhy světla za oknem.

„Čtyři?“

„Prdlajs kamaráde! Dvanáct! Představ si to! Dvanáct! Řekneš si zapalovač – a je v tom dvanáct součástek!“

A zapalovač se mu v ruce zvrtnul, plíšek odpadl a ústrojí se rozskočilo po autě.

„Sakra!“

Třímá v ruce nefunkční torzo a pokračoval:

„A teď si představ, že to prodávají za pět korun. Kolik asi musí být potom výrobní cena?“

„Tak koruna,“ řekl Štěpán a podal mu z kapsy svůj zapalovač.

„No právě! To je úžasná ukázka industrializace a civilizačního pokroku. Dokážeme za kačku vyrobit takovej komplikovanej mechanismus!“

Luboš se otočil:

„A to si snad myslíš, že v Hongkongu skládají malejma čínskejma prstíkama každej kousek, ne?“

„Všechno je to otázka množství, když se toho vyrábí miliony kusů...“

Pepa zabral palcem, ozvalo se křupnutí a pružina s kamínkem, plíškem i ploškou odletěla do tmy auta.

„Sakra!“

Luboš se smál, Pepa v každé ruce jeden rozbitý zapalovač, Štěpán pozorující světla temné noci.

„Jsme tu, pánové, jsme tu! Drobná instruktáž před akcí!“ Karel opět šveholil. Štěpána napadlo, že se prostě jenom rád poslouchá.

„Je to sklad. Táhle je budka hlídače. Je tu sám. Stačí přelézt plot. To uděláme přes bránu. Je pevná a jenom se hupky-dupky přehoupneme. Pak by bylo dobrý ho vyλάkat ven. Dostaneme ho tak od telefonu. Asi má u sebe mobil. To si vezmu na starosti já, když ho Pepík přidrží. Tady ti blbečci od ochranky nic jinýho nemají. Neměl by to být problém. Podívejte, pánové, není to luxusní místo? Po téhle cestě teď nic nejede, a i kdyby, k té budce není vidět. Prostě ho dostaneme ven na plac a máme vyhráno!“

„Karle, musíme vždycky poslouchat ty kecy?“

Karel se otočil dozadu a koukal na něho.

„Copak, Štěpo? Dneska nějak nejsi ve své kůži. V klídku, kámo, za chvíli si spravíš náladu. Jdeme na věc, pánové!“

Vystoupili z auta. Matěj otevřel kufr. Z rohu si každý vybral svoji masku a nasadil si ji na hlavu. Potom si vybavily ruce krátkými obušky. Jen Pepa ne. Ten si nasadil ocelový boxer. Měl rád ruční práci. Jak říkal: nějaký klacek, to je příliš neosobní.

Pak se jeden po druhém přehouppli přes bránu, a potom tiše, hledající stíny, se jako duchové přikradli ke strážní budce. Vevnitř se svítilo. Za oknem bylo vidět shrbenou postavu, jak klímbá u stolu nad novinami. Teď už nepadlo ani slovo. Luboš prsty gestikuloval, kam se kdo má přesunout. Pepa se podplížil pod oknem a postavil se za dveře. Karel se shrbil pod okno, na dva skoky ke dveřím.

Štěpán hleděl dovnitř na tu padající olýsalou hlavu. Pak se trochu nadzvedla. Poznal ho. Byl to starý Hloušek. Před půl rokem ho vyhodili od nich z firmy. Snižovaly se stavy. Byl starý, neperspektivní. Šel první. Je třeba šetřit. Potom ho ještě jednou potkal. Štěžoval si, že nemůže najít zaměstnání. Byla těžká doba. Těžká doba pro chlapa před důchodem. Pak prý dostal nějakou práci u ochranky.

Štěpán se narovnal a otočil se. Karel ho chytil za rameno a strhnul k zemi. Slyšel, jak mu do ucha syčí:

„Co blbneš?!“

„Nějak nemám náladu, počkám u auta.“

„Sssss,“ syčel Karel a držel si vztyčený prst před obličejem. Oba měli tvář schovanou v masce a pár centimetrů od sebe. Štěpán cítil jeho teplý dech. Karel mu stisknul rameno, pak ho pustil a poplácal po něm. Karel byl fajn kámoš.

Štěpán se skrčený vyplížil kousek dál do stínu. Až věděl, že ho nemůže být vidět, tak se narovnal a otočil se. Před boudou dopadal ku-

žel světla z vysoké lampy. Ozařoval dveře a nejbližší okolí jako jeviště. Ve stínech okolo víc tušil, než viděl, čtyři stíny. Slyšel řinčivý zvuk kamínku na plechovém schodku. To Luboš lákal hlídače. Pak se otevřely dveře. Viděl shrbenou postavu, jak v plandavé uniformě otevírá dveře a rozespale mžourá do tmy. Ještě jeden krok do osvětleného dějiště. Ještě jeden krok. Zpoza dveří se mihne obrovitý stín Pepy. Chytí ho zezadu a kroutí mu ruce za záda. Ze tmy vyskakuje druhý stín. Rychle a přesně šacuje uniformu, hledá rizika.

Štěpán udělal další krok do tmy. K bráně. Pryč. Moc dobře věděl, co bude dál. Zaslechl několik výkřiků. To bylo asi pár úderů na žaludek. Aby se líp složil. To je nejdůležitější. Dostat objekt na zem. Pak je všechno mnohem jednodušší. Hloušek musel jít dolů po první ráně.

Chtělo se mu zvracet. Zacpal si uši a rozběhl se k bráně. Rychle ji přeskočil a už byl u auta. Bylo to dost daleko, aby toho moc neslyšel. Trásl se mu ruce a prudce dýchal. Vytáhnul si cigaretu a chtěl si zapálit. Pak si vzpomněl, že zapalovač mu zprznil Pepa.

Před očima mu vyvstávaly obrázky obušků, které dopadají na bezvládné tělo, bot, které se zabodávají do plandavé uniformy ochranky. Staré dobré ruční práce obrovitých Pepových tlap, kterou tolikrát viděl.

Seděl na blatníku a čekal. Minuty ubíhaly. Světla lamp oslňovaly a nebylo vidět na nebe. Napadlo ho, že je to škoda, že ve městě není vidět hvězdy. Bojíme se tmy? Došlo mu, že je pod mrakem. Stejně by nic vidět nebylo.

Uslyšel nějaký zvuk. Čtyři stíny se přehoupaly přes bránu. Matěj otevřel auto. Slyšel Luboše, jak říká:

„Ten sviňák mi zašpinil boty!“ A pak si je otíral o trávu, jako když někdo šlápně do psiho lejna. Nasoukali se do auta a rozjeli se. Sundali si masky a Karel zase žvanil a žvanil:

„Štěpo, co je s tebou? Sakra, to sis neměl nechat ujít. Taková parádní akcička! Přesně podle tvýho gusta. Co je s tebou kamaráde?“

Štěpán seděl vzadu. Tisnil se vedle Pepy. Pozoroval obrazy všech těch světél venku, co kradou hvězdy. Pepa vyndal z kapsy dva invalidní zapalovače a převracel je v dlaních. Štěpán neodpověděl.

Matěj zastavil před hospodou. Karel pořád žvanil. Štěpán postával na chodníku.

„Tak pojď, dáme si ještě partičku.“

„Dneska ne, Karle. Někak nemám náladu. Půjdu domů.“

„Cože? Teď? Večer teprve začíná, pojď, zahrajem si...“

„Fakt ne. Dneska ne...“

„Štěpo, jsi v pořádku?“

„Jo, všechno v pohodě. Neboj.“

„Ahoj kluci.“ Štěpán se otočil a odešel.

Přišel domů. V ložnici se svítilo. Vymočil se, vyčistil si zuby a vešel tam. Viděl, že žena si u lampy čte Čechova. Vždycky se na to díval přes prsty. Říkala mu, že by to měl zkusit, že to vůbec není špatný. Třeba nějaký krátký povídka. Možná by to měl zkusit.

„Jsi tu nějak brzo. Jakkak ses měl?“

„Někak mě to nebavilo. Prohrál jsem dvanáct korun. Příště to třeba bude lepší.“

„No, minule to bylo taky osm do mínusu... někak ti to nejde.“

„Neštěstí ve hře, štěstí v lásce...“

„Honzík plakal. Asi mu zase rostou zuby.“

„Snad to bude dobrý. Tak pojď radši spát. Kdoví, jaká bude noc.“

„Dobře, ty můj karbaníku.“

„Asi se na to vykašlu. Stejně pořád prohrávám.“

„Vždyť je to jenom pro zábavu, ne?“

„Dobrou noc.“

„Dobrou.“

Tom Odpad

Na hliněné niti:

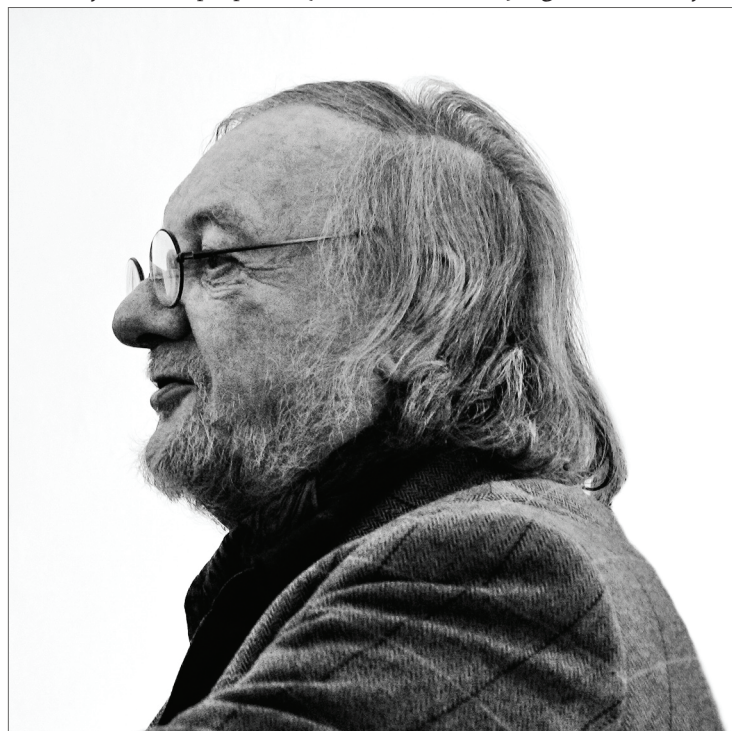
Galerie Jana Steklíka

Ano, je to fakt. Ničím, nijak a nikým nezpochybnitelný. Domluvili jsme se na tom s Marií, drahou vdovou, vzácnou bytostí, kterou jsem miloval od první chvíle, kdy jsem ji viděl, a kvůli které jsem se dokonce jednou v hospodě téměř porval – důstojný a tolerantní manžel však zasáhl – protože mě urazily poznámky jakéhosi mládežníka (zřejmě byvšího žáka Marie S.), narážející na zřejmou skutečnost, že v černých rockerských brýlích a černém vytahaném svetru „paní učitelka“ není zcela prosta alkoholu v krvi. „S kým mluvíš, fákane?!“ oslovil jsem jednoznačně mladíka, který – řádně po maloměstsku doprovázen slečnou – chtěl být „laskavě vtipný“ na adresu M. S. Jak už jsem byl poznamenal, smířlivý J. S. (skončili jsme pak téže noci nevybíravě kdesi v non-stopu téhož nejmenovaného města) s úsměvem a hbitě do „hovoru“ vstoupil. „Víš, proč umřel?“ ptá se mě důrazně Marie na pohřbu svého milovaného chotě. „Aby mě narsal!“ Taková byla a je Marie. Takový byl Jan. Honza.

„Jsou umělci, kteří se zdají, a jsou umělci, kteří jsou.“ Tak jednou uváděl Jirka Olič výstavu Lubomíra Dostála v naší putovní galerii, jak se na Potulnou akademii sluší a patří. Existuje tedy Galerie Jana Steklíka, ale není zcela jisto, kde vlastně bude svou činnost vyvíjet. Začínáme, to je jisté, protože jsme již v pátek 22. prosince 2017 začali, v podniku s téměř steklíkovským názvem „Kafe na gauči“ a vhodným způsobem, jak jen lze, snažíme se atmosféru jisté galerie, její postupně budovanou formu a tvar, navozovat. Myslím, že nejpřesněji je naše snažení charakterizováno zrovna mottem téhož večera „Napříč“ ze slavných Deníků (1953–1956) Witolda Gombrowicze: „*Od umění žádám nejen to, aby bylo dobré jako umění, ale také aby bylo dobře zasazeno do života.*“ Totéž veškerá naše snaha.

Obsadili jsme zatím dva pilířky uvnitř pro galerii určeného prostoru příjemné kavárny i velmi funkčního výčepu, ba restaurace. A těch jsme – za nepominutelné pomoci Jana Zuziaka a především autora fotografií Petra Veselého – využili k instalování několika fotografií, které by o – jaké? to zatím nevíme – „Galerii Jana Steklíka“ měly nenápadně a nenuceně navozovat vyprávění. (Fotografie pocházejí z různých období, jak je na popiskách uvedeno, „Zamykání dveří“ je

starší, „Opuštěný stůl“ samozřejmě nejnovější.) Jan Steklík se nezdál (ač bytostí částečně pohádkovou byl), jednoduše – tam, kam přišel, kde se zjevil, kde při pivě a (sousedovi uzmuté) cigaretě seděl – jed-



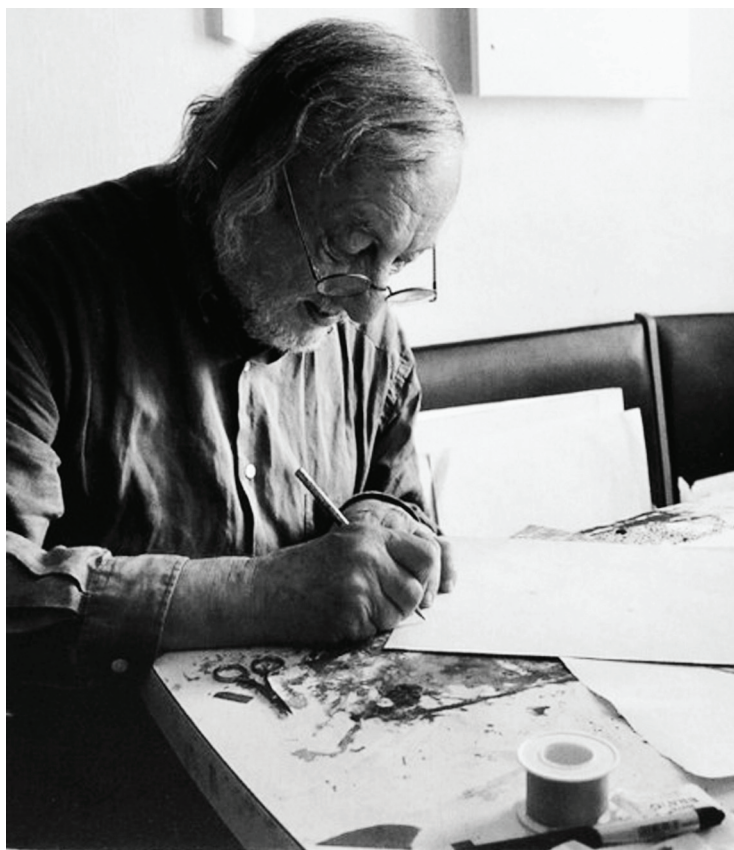
noduše tkvěl v zábavné, všechny kolem potěšující přítomnosti, „za jakékoli politické situace“, řekl by se, i za jakéhokoli počasí či nálady ostatních. Solitér, jak se patří. Ze staré školy, která viděla a reflektovala rovněž vše nové a svěží, s vtipným nadhledem. Dar, celý život živený, rozvíjený a předáváný s šibalským úsměvem lidem známým i zcela neznámým všude kolem.

Jednou jsem nad ránem přišel při jednom svém pobytu v Ústí do jeho pracovny a na stole, u kterého většinou kreslil, jsem uviděl jakýsi zvláštní, malý počítačový přístroj, u něhož ležel malý papírek, na němž bylo napsáno: „Heslo – 111111“. Onehdy jsem to „dával k lepšímu“, jak říkají Němci, do facebookové skupiny „Jan Steklík“. Jistá dáma odpověděla trefně: „A taky esemesky nikdy nepsal. A pokud už odpověděl, pak napsal jen: „.....“ Jednička nediskutuje, formuluje jen to, co chce, jde si – ač milována a ctěna – výhradně svou cestou. Pravý Blíženec. Gemini.

Přemýšlím, co o Janu Steklíkovi a galerii na jeho počest zřízení napsat, a vidím jednoznačně, že zde slova mnoho nepomohou. Zde musí nastoupit pouze život sám. A věřím, a doufám, že to bude i řádně – s povděkem vůči tvůrci samotnému – aspoň jistým, byť omezeným společenstvím zaregistrováno.

Janu Steklíkovi jsem měl tu čest uvádět řadu výstav, kteréžto texty nebyly prakticky nikde publikovány. Zapsány v počítači je však mám. Jedna zajímavá – taky trochu spolu-neprašovská – výstava proběhla před časem v opavském Domě umění, když jeho ředitelem ještě býval vzácný a neúnavný (obojím zůstal dodnes) Martin Klimeš. Co jsem na vernisáži mluvil? Nemám potuchy. Jednoduše sem tento text – na počest Jana S. a milé Marie S., a všech dobrých duší, které nepřestaly ctít svobodu a volnost tvůrčího ducha bez ohledu na „důchodové reformy“ a politiky milované „zvyšování platů“ (mistru Steklíkovi platil Český stát – jen tak pro legraci uvádím – penzi ve výši cca 3 a půl tisíce korun českých) – vložím.

dokončení přístě
j. e. f.
foto Petr Veselý



Krajní okénko:

Půda pod nohama, krajinný underground

Proč nenapišu o tom, jak borec brousí dvě lezbecká děvčata? Protože si začínám myslet, že lidi nevytvářejí myšlenky, že je to naopak. Že myšlenky, rodící se nevím kde, sami hledají hnízdečka v našem vědomí. V poslední době víří světem myšlenka na půdu.

Půda je základ. Z něho vše povstává a tam se vše vrací. Je to místo, kde se střetávají živly. Zdravou půdu tvoří z jedné poloviny vzduch a voda v půdních pórech. Z druhé poloviny je půda minerálního složení a malý zbytek tvoří organický podíl, který má ovšem zásadní význam. Organickou hmotu půdy z větší části tvoří odumřelé části rostlin a živočichů, mikroorganismů, které se postupně rozkládají a tvoří zásobárnu výživy pro rostliny a mikroorganismy. Tu menší část tvoří půdní organismy, které, jak píše Miloslav Šimek, vytvářejí z půdy unikátní přírodní dynamickou entitu obdařenou charakteristickými vlastnostmi a schopností zabezpečovat růst a vývoj rostlin. Půdní organismy jsou pestrým společenstvem, jejichž formy se objevují napříč vývojovými větvemi od virů a bakterií po drobné obratlovce.

V půdě nelezeme mnoho organismů velmi mile pojmenovaných, třeba pijavenky, želvušky, hmyzenky, drobnušky, stonožky, olejnušky, stinky. V půdě žijí i méně mile pojmenované organismy, např. hlístice (většinou nejpočetnější), pavouci, roztoči, chvostokoci, roupice, mnohonožky, vidličnatky, apod.

Ale nejradši mám žížaly. V zásadě škaredá malá stvoření s řadami štěnin a opaskem, svou roli v (našich) ekosystémech ale krásná. V našich končinách jich známe přes sto druhů, které se určují podle počtu

článků a polohy opasku, barvy a dalších znaků. Žije u nás také jedna žížala slabě světélkující. Různé druhy dávají přednost různě potravě. Některé radši čerstvé zbytky kořínků a jiných částí rostlin, i živočišné zbytky, jiné organickou hmotu v pokročilé fázi rozkladu a hnůj. Různé druhy hloubí různé hluboké chodbičky. Na jednom metru čtverečním se pohybuje až 300 jedinců. Kdyby žížaly byly platící návštěvníci koncertů, stačilo by půl metru čtverečního hlediště.

Žížaly jsou krásná stvoření z několika důvodů. Zásadní jsou jejich exkremety. Spolu se svou potravou požívají i minerální složku půdy, tzn. písek a jílové částice, což prospívá nejen jejich trávení. V trávicím traktu žížaly se požitá organická hmota rozkládá a slepuje. Žížala nevyužije všechny živiny, které pozře. Nevyužitá část živin je zpřístupněna dalším organismům. To ale není všechno, slepením svých výkalů se žížala podílí na vytváření půdních agregátů, díky kterým půda získává správnou strukturu, úrodnost a zdraví.

Žížaly, tak malá stvoření, jsou považovány za ekosystémové inženýry. Přesvědčivým důkazem, i když v tomto případě neradostným, je invaze evropských žížal do Severní Ameriky, kde mění celé lesní ekosystémy. U nás však spolu s ostatními organismy udržují půdu zdravou a živou. Podmínkou přítomnosti půdních organismů je jejich potrava, tedy organické zbytky, které na poli orné půdy začínají být podpultovým zbožím. To spolu se skutečností, že denně u nás zmizí v průměru 15 ha orné půdy, naznačuje, že se nám ztrácí půda pod nohama.

Ta Pájka

Mikyho zápisník: Podivný děsivý sen

Na každém kroku na nás číhá nebezpečí. Nejsou to žádné krvežíznivé šelmy v pralese nebo maskovaní lupiči čekající někde za rohem, aby kolemjdoucího připravili o peněženku a cennosti. Proč tedy říkám, že nám hrozí nebezpečí? Stačí zapnout televizi, ten zlořečený nástroj otupování veřejnosti.

Nedávno jsem sledoval přímý televizní přenos ze zasedání Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Připravil mi noc plnou hrůzostrašných snů.

Probouzím se. Nemám ruku v nočníku, pouze čelo orosené smrtelným potem. Chci ze sebe ten hnus spláchnout. Dávám si studenou sprchu. Nepomáhá to. Mé následné kroky, hned po „otvírače“ vedou do Ponorky. Potřeboval jsem ten děsivý sen ze sebe opravdu pořádně spláchnout pivem a slivovicí.

Zapaluji si cigárko, dávám panáka a popíjím pivo. Snažím se vybavit si útržky snu, který se mi v noci honil hlavou. Vše zapisuji na papír. Sen mi začíná ožít před očima. Asi bych si měl koupit snář.

Píše se rok 1918. Po tristaleté habsburské porobě politický život zplněl jako poušť. Z válečného popela jako bájný pták Fénix povstává stát Čechů a Slováků. Zásluhu na jeho vzniku mají spisovatelé Franz Kafka a Dominik Tatarka. Kafka je jednoznačně zvolen prezidentem. Jmenuje své poradce. Stávají se jimi Jaroslav Hašek a bratři Karel a Josef Čapkovi. Pro Janka Jesenského má k dispozici post ministra zdravotnictví. Ministrem kultury se stává Karel Hašler. Ministrem práce Jan Šverma, Antonín Švehla působí jako jeho pravá ruka. S. K. Neuman má pod palcem ministerstvo lesů, vod a strání. Ostatně, to se dalo čekat, má to svou logiku. Hlavou bezpečnostních složek byl jmenován jakýsi Nikola Šuhaj z Koločavy.

Probouzím se. Nějak si nemůžu vzpomenout, jak sen pokračoval. Dávám si znovu panáka, abych jeho prostřednictvím přivolal další obrazy.

Píše se rok 2017. Doba v časové přímce poskočila téměř o jedno století. Jevany u Prahy, usedlost Karla Gotta. Za vysokou zdí, kde soukromí hlídají bezpečnostní kamery, se koná jubilejní, již desátý Festival druhé kultury v Čechách. Nechybí zde významné osobnosti undergroundu. Michal David, Helena Vondráčková, F. R.



Čech, Vlastimil Harapes, Jiřina Bohdalová. Všichni se shromáždili u soukromé přístávací plochy. Netrpělivě očekávají přilet souboru Alexandrovců. Kvůli špatnému počasí panují nepříznivé letové podmínky. Nestárnoucí Ljuba Hermanová metá pro zahřátí kozelce a hvězdice. Alfréd Strejček s Jiřinou Švorcovou zimomřivě přešlapují u mikrofonu, připraveni přednést uvítací oslavné básně.

Na základě anonymního udání, že se v objektu konají sexuální a drogové orgie, oblast neprodyšně obklíčili těžkooděnci z Útvaru rychlého nasazení. Jejich činnost koordinují pomocí vysílaček úředníci z Ústavu na ochranu utlačovaných kulturních menšin a demokracie. Paparazzi a televizní štáby soukromých stanic se snaží proniknout za policejní pásku a získat exkluzivní senzační záběry.

Ivan Martin Jirous, jedněmi zbožňován, jinými nenáviděn, ve veřejnoprávní televizi mluví o politické kultuře. Přesycení diváci znechuceně přepínají na soukromé kanály, aby mohli sledovat dění v Jevanech. Reportéři nepřinášejí nic nového, jen spoustu nepodložených spekulací. Přenos je neustále přerušován vtíravou chytlavou reklamou na večerní tah Účtenkové loterie EET. Následuje hudební klip překabátených Kabátů, kteří hrají převzatou píseň Ortelu „Mé síta“. Podle zaručených zpráv od nejmenovaného důvěrného zdroje Okamura hodlá znárodnit veřejnoprávní televizi, protože Jirous si pouští hubu na špacír a nemluví objektivně o politické kultuře. Ako hovoril Gustáv Husák: „Politika je rizikové povolanie.“ Vstanou noví politici?

Děsivou vidinu toho podivného snu se snažím zaplašit dalším panákem.

Venku začalo sněžit. Revoluční zima 1989 semkla lidi na náměstích po celé republice. Dříve mráz a sníh byly hlavní nepřátelé socialismu. Teď se zima spikla proti nám a přestala být naším spojencem. Zpohodlně-li jsme, myslíme si, že nic nemůžeme změnit, sedíme v teple obývací na divanu u televize, místo toho, abychom vyšli do ulic. Platím. Před lokálem čtu na dveřích pozvánku: „Dnes večer blues. Přijďte, než nám to stihnou Bureš s Okamurou a komunisty zakázat!“ Dva chlápci v kloboucích a značkových černých kabátech se klikatě potácejí po tramvajových kolejkách směrem k muzeu. Drží se kolem ramen a hlasitě vyřvávají kultovní píseň Jima Čerta „Everybody smoking marihuana“. Tramvaje nejezdí. Nastala sněhová kalamita.

Začíná mi zvonit v uších. Není to cinkot tramvají ani budík. Ocítám se v poslední fázi snu. Stojím na zasněženém náměstí. Kdosi mi u hlavy cinká klíči. Náměstí skanduje: „Mi-lu-jem ká-mo-še Mi-lo-še a Ba-bi-še!“ Rudá Marta Semelová s vytvořenou domobranou ze členek Nespokojených matek pronásledují po náměstí ženy a dívky. Strhávají jim z hlavy šátky. Tyto ukořistěné vítězné trofeje přinášejí k plápolající vatře. U ní křepčí do půl těla sblečení vystříhaní svalovci a mávají hořící vlajkou EU. Novodobí Koniášové plameny přiživují pálením výtisků Koránu a Bible a také zabaveného nákladu posledního čísla novin Uši a vítr. Přestože oheň vydává pronikavý žár, mrazí mne z toho.

Miky Marusjak
ilustrace Petr Vránek

Zababóněno: Vietnamský balzam

Isto všetci poznáte „vietnamský balzam“. Je to taká mastička, ktorá sa používa na to, že keď vás bolí hlava, alebo ste prechladnutí zasopleni, natriete si ňou veľmi, ale naozaj veľmi jemne slychy, čelo, alebo sliznice na konci nosa a nemusíte brať žiadne lieky na migrénu, alebo kvapky do nosa. Ten vietnamský balzam má korene v čínskej medicíne a kedysi, pred 1500 rokmi sa ako základ tejto mastičky používali tigrie kosti a zmes všetkých bylín. Hlavnou zložkou je hlavne mentol, ktorý spôsobuje chladenie, štipanie a vylepší okamžite aj dýchanie zapchatého nosa. Ten balzam máva tri farby. Biely je najsilnejší, používa sa na klby, slabší je oranžový a najsľabší červenohnedý. Určite ho zoženiete aj dnes, len už ho nieje až tak vidieť v tej záplave výdobytkov a produktov farmaceutického priemyslu. Za hlbokého socializmu sa dal zohnať u našich sovietskych bratov a určite sa s ním stretla každá domácnosť. Bol naozaj populárny. No ale prečo spomínam túto malú čarovnú, liečivú stúpajúcu a chladiacu mastičku v malom plechovom téglíku, ktorá po aplikácii na určité miesto dokázala štipať a chladiť aj pol dňa? Koncom sedemdesiatych a na začiatku osemdesiatych rokov sme ako študenti trenčianskeho gymnázia tancovali vo folklórnom súbore Trenčan, ktorý bol vtedy veľmi populárny. Populárny bol aj vietnamský balzam. Jediný, kto bol vtedy medzi nami nebol populárny, bol tanečník Miro. Vždy mal blbé reči, podpichujúce poznámky, niekedy aj urážky. Asi si tým kompenzoval komplexy, že ani v tom tanci sa mu nejako veľmi nedarilo a často sedel na striedačke. Naš ročník nebol až taký silný ako predchádzajúce a preto sme ani často nechodili na zájazdy a spali sme s Trenčanom mimo domova len zopárkrát. Ale keď sme už spali, tak to stalo za to. Miro vždy začal otravovať vzduch svojimi blbými poznámkami. Nechceli sme ho biť ani kopať do zadku, ale dať mu len malú výchovnú príučku. Miro nosieval také tričko, kde mu na hrudi visel obrázok kopačiek zavesených na šnúrkach. V noci sme mu tie kopačky aj so šnúrkami nožnicami vystrihli z toho trička. Nepomohlo. Ráno sa z nás valili ďalšie blbé poznámky. Boli sme vtedy na nejakom dlhšom sústredení na Vršatci. Ďalšiu noc sme sa s Hubinom prikradli k spiacemu Mirovi. Ja som držal vietnamský balzam a Hubino bol natierač. Ukazovákombom nabral poriadnu vrstvu balzamu a natrel mu obe zavreté viečka a prirodzenie. Miro spal veľmi tvrdo, asi večer požil nejaké víno. Ale balzam na seba nenechal dlho čakať a Miro o pár minút ožil. Chvalabohu balzam fungoval výborne a v tej chvíli nás nemohol ani vidieť, lebo mu oči trochu slzili a prirodze-

nie po zabalzamovaní ho tiež isto príjemne ešte pár hodín chladilo. Blbé poznámky a nadávky nemali konca kraja, ale ráno bol už Miro oveľa kludnejší, lebo vedel, že ak bude v tých poznámkach pokračovať, tak v noci zase dostane balzamovú dupľu.

Mirovi nakoniec ten Vršatec prischol. Po menej úspešných kariérach v súboroch Trenčan a Technik sa po vojne ocitol v súbore Vršatec a tam sa stal neuveriteľným tanečníkom a sólistom, ktorý ešte nedávno postavil svojimi detvianskymi kreáciami do pozornosti celý festival vo Východnej a užil si dlhý „standing ovation“. On potreboval len pár rokov dozrieť a potom fungoval ešte ďalších dvadsať. Vydrazil z nás najdlhšie. Tak sme ho teda predsa len dobre zabalzamovali...

Luboš Džúrik

Runy Kalevaly: O kurvení a grantoch

Než se začnete kurvit, je třeba vést v patrnosti několik základních faktorů lidských disciplín, ženských disciplín. Žena by měla přinášet nejenom rozkoš, především víno, vodku, whiskey, slovenskou whiskey, jídlo, tabák a pivo. Dost možná je to v rozporu s genderovou, potažmo lesbickou, potažmo hen onó terminologií, co hlásají taky ti pohlóplení polští ogaři.

Baba má dávat sex a rodit děcka a stříkat mateřský mlíko do nescafe. Do kafe totiž mlíko nemáme rádi. Baba má mít baťoh na lahvičky a má vypadat dobře. Baba má mít kámošky baby a ty baby mají být dobré v lidských disciplínách. Baba může mít aj volební právo, když je demokracija, ale není možná, aby se do toho srala, bo nemá orchestr jako měla edita piafova, ta gangsterka. Aj čerňoši mají bab. Aj tam aj bíloši hen. Ale kolikrát ani nesplňují te disciplíny, bo asi ještě nemají te povědomosti, nehledě na skutečnosti, že mohou být genderově pohlóplení. Bude to patrně indiánština, stejně jako brambor. Prostě nezvyklostě. Na ty baby, co nemají to vychování, třeba grantů. Ku vzdělanosti. Je třeba totiž být vzdělan, před kurvením se samotným. Tím nemíním ty nemoce, ale chytrost, aby ta baba si nepočala myslet na lásku, bo to je už úplně jiná písnička vo těch tchýních vobědách, kávách a chraň pán Ježíš kristus amen na pozemkách práca. Pak již bývá pozdě, pak již nebývá cesty zpět a nezbyvá, než se začít kurvit.

Φ

Podivuhodné necesty: Necestou kulečnickové koule

„>Zde< se otáčí koule >tam.<“ (F. Nietzsche)

Existuje alespoň jedno spojitě zobrazení f z koule uzavřené do sebe pro něž neexistuje bod x takový, že $f(x) = x$ ► právě tohoto bodu je třeba dosáhnout! Browerova věta o pevném bodu je tvrzení, že pro každé spojitě zobrazení f z uzavřené koule do sebe existuje bod x takový, že $f(x) = x$. Takový bod se nazývá PEVNÝ BOD.

TAKOVÝ BOD SE NAZÝVÁ NEPEVNÝ – ZDE JE VÝCHODISKEM PRO DŮKAZ SPOJITOSTI. NEBO JINAK – PRO ŽÁDNÉ SPOJITÉ ZOBRAZENÍ UVEDENÉ VÝŠE NEEXISTUJE PEVNÝ BOD, TAKŽE VŠECHNY BODY JSOU V TOMTO PŘÍPADĚ NEPEVNÉ – to zní taky docela melodicky...

Jenže ten bod v kouli se z ní nevykoulí, PEVNÝ BOD, o který žádá, by měl být nehybný v kouli a nikoho ani nehne, aby jí hlo, koulí nikoho, která se kutálí pouze na kulečnicku představy... Pohyb? Ani mě nehne! Jen změna skupenství...

SKUPENSTVÍ VÍ SVÝ... aneb MASS NAPOSLED 007

děkuji ti anděli strážný
nemáš to se mnou nikdy snadný
padám ze střeš a pod kola
kříž na zádech
volavka pořád dokola
pořádná mela
se světem rozžehnan jsem zcela
zděšen zde jsem
zase a zase
průser jak prase
anděli strážný
vysílám k tobě prosby snažný

(Což by se skutečně mohlo chápat jako jisté podobenství o celku světa a celku jeho částí, jde jako obvykle o metaforu.)

„Neříkalo se tomu zabít, ale odeslat.“
opět padám ze střeš jak ořech
mám střep v zádech a vyražený dech
anděli strážný vysílám zážeh
prosby snažný
tak už dost
je to krajnost
snad ani není možný
jak jsem zbožný
ducha poslušný
až to není slušný.

Na metaforičnost se zvykové bezpráví nevztahuje.

Především musíme odhlédnout od matematických souvislostí, neboť tato věta je jistě součástí

většího celku, věta (x) je hologramem koule f . Křišťalová koule nebyla dokazována jen tak pro nic za nic a v dalších větách se nám ten pevný bod jistě ještě někde vynoří – při krátkém brouzdání, během něhož jsem si chtěl zjistit, odkud se ta věta vynořila, vynořilo se mi slovo topologie a intuitivně cítím, že...

... mapa je územím. Tělo ponořené do kapaliny vytlačí dech... brouzdání zdání...

Je to tak v pořádku, protože to tam patří a samozřejmě vycházím pouze ze svého intuitivního pochopení, co to topologie vlastně je.

Přesně tak! Vlast je oka lokalizace vlastnosti na kříži.

Jako u mnoha matematických vět, kde tvrzení vypadá jako samozřejmost. Dokazování samozřejmosti je mnohdy tou nejnesamozřejmější záležitostí, samozřejmě že když zobrazuji uzavřenou kouli – zajímalo by mne, jak vypadá koule neuzavřená...

Ta už nevypadá, ta už ze své role vyrollovala, vypadla. V rohu kulečnicku je totiž jamka.

Možná to vše klouže mimo její kulovitý povrch, k němuž se vnitřek přibližuje a přibližuje, aniž by se k němu mohl přiblížit úplně – do sebe...

Přiblížení je principiálně distancované. Úplné přiblížení? Nepřichází v úvahu. Nebo je splnutí přiblížením?

„Očištěna od plázně a bmyzu, poběží koule rovně?“

„Tj, kdo umíš spočítat směr pozdvižené koule, jak se mám dostat blíž? Jaký trik může čelit síle, kterou vynaložím, aby koule letěla?“ (B. Bunting)

To lze provést mnoha způsoby, pochopitelně spojitými způsoby, proč bych to měl dělat nespojitě? Takové x tě musí objevit – stačí si nakreslit dvě stejné koule v osových souřadnicích a chvíli pozorovat, což je ovšem naprosto nečistý způsob pochopení matematických pravd. Alespoň pro mnohé matematicky. Výše uvedená Browerova věta nás přivádí k zajímavé otázce: je-li přírodní skutečnost, přinejmenším ten její výsek, který nazýváme fyzikálním, věcí spojitou?

Spojitosť, kompaktnost, soudržnost... Nemožu to nechápat tak, že integrace je vlastností koule. Kulka je integrovaná zásadně, a pokud by se vyskytl projektíl dezintegrovaný, tak ten terč už vážně přestává mít střed...

K tomu můžeme rovněž zaujmout postoj, že kule není spojitá a v takovém případě –

... neházíme HLAVNĚ do žita!

– je každá spojitá funkce popisující průběh fyzikálních dějů pouhou aproximací klouzající nad mnoha dírami a dále nás může pojem

uzavřené koule vést ke koulím fyzikálním, tedy koulím reálným – ovšem nikoli koulím vyrobeným člověkem.

FROM RUSSIA, WITH LOVE...

„>Poslyš příteli,< položil obrovskou ruku Bondovi na rameno, >představ si kulečnickový stůl. Běžný zelený kulečnickový stůl. Štouchl jsi do bílé koule, která se poklidně suně k červené. Díra je v jedné linii. Bílá nevyhnutelně trefí červenou a ta spadne do díry. To je zákon kulečnickového stolu, zákon kulečnickové herny. Ale někde VENKU mohl omdlít pilot letadla, které se řítí na hernu, chystá se vybuchnout plynovod nebo úder blesku. A herna se ti zřítí na blavu i na kulečnickový stůl. A co se stane s tou bílou koulí, která nemohla minout červenou, a s tou červenou, která nemohla minout díru?“ (I. Fleming – Srdečné pozdravy z Ruska)

Zákon kulečnickového stolu, nahoru a dolů. Pevný bod. Nepevný bod. Rozdíl? Na ten není čas, vždyť je neprostorový, virtuální deskripce. Koule se nemůže minout, ani kdyby ses pomínil, kutálí se svou cestou pórem ven i dovnitř, pór neklade odpor, bílá, červená, černá, barva není vlastnost, nýbrž... zadrž... „černobílé vnímání“ je fuck vlastnost chápání – ignorující podtóny a škály, nuance mezi/stavů.

„Ta bílá nemohla minout podle všech zákonů kulečnickového stolu. Jenže tyhle zákony nejsou jediné, stejně jako zákony ovlivňující jízdu ve vlaku a tvé směřování na místo určení nejsou jedinými zákony téhle hry.“ (Srdečné pozdravy z Ruska)

„Vezměme dvě koule a pozorujme, jak se navzájem přibližují nebo vzdalují. Určitě se jedná o pohyb, ale která z nich se hýbe? Koule číslo jedna, koule číslo dvě, nebo obě? Neříkám, proč by to rozhodnout.“ (A. Watts, Ta kniha)

Lebnitz tvrdil, že tento svět je nejlepší ze všech možných světů a také zavedl tu pověstnou předzjednanou harmonii, což není nic nového, ale i to stačí, aby si člověk uvědomil, že musí mít pravdu, alespoň s tou předzjednanou harmonií. Protože v našem světě má každá věc či děj své místo a své oprávnění, jinak by se zde prostě nemohla objevit a samozřejmě, že kulečnicková koule je také nejlepší z možných světů, protože my bychom ho jistě nevymysleli a také proto, že v něm díky předzjednané harmonii také jsme, ačkoli se nám to naše „jsme“ nemusí mnohdy líbit, to však nikoho nezajímá a není důvod, proč by to také někoho mělo zajímat. V posledku je to pouhá trivialita.

„Lebnizova věta >OTÁČENÍM POLOKRUHU KOLEM JEHO PRŮMĚRU VZNIKÁ KOULE< vyjadřuje pravdu nutnou, věčnou, metafyzickou. Ale kulečnicková koule, která přede mnou leží na stole, vznikla docela jinak než otáčením polokruhu. Mohla také nevzniknout, mohla také přede mnou neležet a být uložena např. v zásuvce. Dle

Liebníže zásadou dostatečného důvodu (Verités de fait) fakt, že přede mnou leží kulečnicková koule, má svůj důvod v sloním klu, v řemeslníku, který ji z toho klu vysoustružil, v tom, kdo ji zakoupil a položil před sebe.” (V. Neff, Antigorgias)

Bond se nudil, ale uměl své pocity dobře skrývat, jinak by si štlhlá bruneta, sedící vedle něj, mohla sotva pomyslet... „nevypadá ten chlap vůbec špatně a vážně by mne zajímalo, co ho na plcích přednášejících figur tak zajímá“; těmi plky minila diskusi dvou pánů sedících na vyvýšeném místě přednáškového sálu pražské vědeckotechnické společnosti sídlící na Novotného lávce u Vltavy, kam Bond dospěl při sledování jakéhosi muže v tmavém přšiplášti, který si ho po skončení nezáživné přednášky na téma Aristotelských Kategorii, opět vyzvednul a zamířil kamsi do centra. Bond zahlédl tmavý přšiplášť mizící do vchodu starého domu. Při vstupu si povšiml nápisu – největší bludiště ve střední Evropě.

„Mohl by to být on, ale u něho člověk nikdy neví“, pomyslel si při vstupu do zrcadlového bludiště, kam musel před chvílí vstoupit také tmavý přšiplášť, neboť na poloprázdných věšácích v šatně, kde si Bond před chvílí odložil svůj balonák, nák nevisel. Bludiště bylo téměř opuštěné, ale Bond věděl, že v něm určitě není sám. Kdesi mezi zrcadly kohosi zahlédl, ale když se otočil, uviděl pouze svůj „vlastní“ obraz, postaršího muže v tmavém přšiplášti. Zrcadlové plochy přeměnily vířící otazníky v řady výstražných vykřičníků. Odpověď najdeš v děravé kapse tmavého přšipláště...

Nejnázornější odpověď je v literatuře a její žánrové typologii, té děravé kapse dvojnosti světa jeví do nichž je agent až po uši ponořen, zanořen a vnořen, ne-li přímo utopen.

007 má najednou dva světy, dvě nuly a dvě kulky jako by to ani nestačilo, uvědomuje si, že jich může mít dle libosti. Má je sice stále pouze pod svým pasem, který je dokonalým falsifikátem, ale nemůže přes jeho pravost pochopit, že jsou jaksi mimo hru. Myšlení je zde namnoze od toho, aby vytvářelo samo na sebe různé pasti a bludiště samo na sebe; kategoriální bludiště. Svět vnitřní a svět vnější, ani jeden z nich jsem si nevybírá. Jaká to slova se mu mimoděk začínají vynořovat z „hlubin“ myslí – objekt, subjekt, podstatnost, případnost, případek, substance, latence, ambivalence, hmotné a esenciální, aktuální... Může si také vnitřek spojit s duchovnem, duší a duchem, kdežto vnějšek s hmotou – ale pozor na slova, pozor na kategoriální pasť a MINOTAURY! 007 si začíná uvědomovat, že jeho počínání nemá konce, ale má na mysli misi.

Měl za to, že monitoruje brutální bludiště IN-FINIT, toho zpropadence Schmidkeho a jeho zločinné organizace Spectre jejíž animace jsou bludnými světelnými obrazy kategorií. Bond začalo znepokojovat ono biblické „k obrazu“, že stvoření je k obrazu Stvořitele, který je, pochopitelně (!) NESTVOŘENÝ, tedy kategoricky neanalyzovatelný. Zajímalo by ho, pakliže už přebírá OVOCE (poznání dobrého a zlého), proč je tradicí akcentováno jen to zlé

(vyhoštění z Edenu) a o dobrém se mlčí. Což je poznání emočně neutrální?

K obrazu Stvořitele... nu a co má být? Běžný obrat naznačující a vyznačující lidskou pýchu, psýchu která se sama napasovala vedle a poblíž Stvořitele, o němž ví kulový... že je nestvořený?

ZA ním se zrcadlily desítky obrazů krásné brunety. Schmidkeho hlavou blesklo, že ji již musel někdy někde zahlédnout, ale neměl kdy zjišťovat kde, neboť v zrcadlech se zazrcadlil obraz kutálejícího se granátu kulečnickové koule, který BOND vytáhl ze své elegantní dámské kabelky, aby jednou provždy skoncoval s tím mistrem převleků, který na nic nečekal a okamžitě po spatření smrtícího vajíčka zahájil palbu proti několika zrcadlovým brunetám, přičemž jeho cílem nebyla ona, nýbrž nouzový výhled z bludiště, které se díky jeho kulkám skutečně rozevřelo ještě před výbuchem granátu... po jehož explozi byla v okolí „největšího bludiště ve Střední Evropě“ k vidění kupříkladu hořící dámská paruka, hořící tmavý přšiplášť a také několik hořících postav plachtících povětřím směrem k protějším fasádám. Jedné z nich se za rychlého letu následkem nárazu zatmělo před očima, a když pohlédla vzhůru, zjistila, že sedí až po krk zasypaná jablky a že jí na hlavu padá poslední jablko ze stromu poznání. Bond si zavtipkoval „zakázané jablko“ (které jím také skutečně bylo a jak známo zakázaná jablka nejsou obyčejná jablka, nýbrž zakázaná, což ovšem znamená, že dopad takového jablka má svoji váhu, což také na vlastní hlavě pocítil samotný Bond, kterému se po jeho dopadu zatmělo před očima podruhé, a když podruhé znovu otevřel oči, zjistil, že vedle něj sedí až po krk jablky zasypaný a notně pobledlý Schmidke. Jablko – zakázané jablko červené koule se červenalo pár kroků od dvou červených jablečných hromad, z nichž vykukovaly dvě hlavy. Jako první k němu vyběhl Bond a zakousl se do něj – zatmělo se mu před očima potřetí a v úplné temnotě k němu dolehl klidný hlas – k obrazu mému tě nepozvedla má vůle, nýbrž tvá. Zajímá tě dobro a zlo? Opravdu tě to tak zajímá? Co bys byl ochoten obětovat, aby ses dozvěděl pravdu?

„Všechno...“

Opravdu všechno? Tentokrát se Bondovi oči potřetí otevírat nechtěly, ale strach neznal, neurotechnici MI6 mu tuto emoci dokonale vygumili... Otevřel třetí oko, aby zjistil, že leží v houkající a kamsi se řítící sanitce. Rychle výzor zase zavřel a před ním z temnoty vyvstala bílá tvář, která se pomalu otáčela. „Uteklo mi oko...“ šeptly její rudé retы. Nasliněným prstem si třela jedno místo na punčoše, aby posléze splynula s okolní temnotou. Opět zaslechl ten klidný hlas – „tak nyní...“ (který) se proměnil v houkání sanitky. Bond měl opět otevřené všechny tři oči...

KOULE JE UNIVERSÁLNÍ. Jak mám vědět, jak to myslím, když si něco myslím? Vím o kouli velký kulový, tu naši ZBLOUDILOU KULKU vyslanou k ledu jsem nenásledoval... a až budu velký, budu bludařem, jsem koulí

křemíku obdařen. „Myslet“ lze pouze něco, nic nestlačím, ale NEVÍM. NEVÍM ZÁSADNĚ NIC O TOM VÝSADKU a co z něho vyroste a zda vůbec vyroste... ha/raší. Že by?! Kdo tedy jsem, komu sloužím? Pochopitelně sloužím – bifurkaci, královně, vizi, spícímu agentovi...

„Světovým názorem naší organizace je, že každý je si šéfem, heslo zní >jeden česnek nestlačí...<“

VELIKÁ JE ŘÍŠE NEZNÁMÉHO, KOLIK NEZNÁMÝCH JEVŮ SKRÝVÁ...

Neznámé podobno je bouli, růžovým prostorem se koulí –

„Nač biliárová koule v logice či ontologii právě v době, kdy ji fyzika definitivně opustila? (...) To je ovšem součástí krizové situace. Nemůže existovat žádný únik: právě názorné vyložení tvoří mříž a zámky toho strašného vězení. Je z toho cesta ven? Může se 007 Wittgenstein z toho dostat? Počkejte si na další část příběhu.“ (E. Gellner)

S uzavřenou a dokonalou koulí se patrně nikde a nikdy ve vesmíru nesetkáme.

A co mýdlová bublina? To přece není JAZYKOVÁ HRA –

Mám obavu, že částečně ano, jelikož ať už si poletuje jak chce, pro nás dva, pokud si chceme o tom jevu a projevu něco sdělit a něco se o něm dozvědět, tak alespoň částečně musíme použít slova a používáme-li slova, poté se nějak účastníme určité hry, která má nějaká pravidla, která proměňují svět ve hru jazykových her, hru pouhých preludů, už opravdu nevím, kdo si v LONDÝNĚ vymýšlí takové blbě šifry. Nechápu, proč nepoužili nějakou hloupou zprávu z DAILY TELEGRAPH. Dobrá, takže zítra letím, nejvyšší čas dopít si ten bourbon... na co jsem to vlastně myslel? ANO... What an extraordinary difference there was between a body full of person and a body that was empty? Now there is someone, now there is no one. PODÍVAL JSEM SE NA PISTOLI, KTEROU JSEM ZASTŘELIL JIŽ DESÍTKY LIDÍ – ŽIVOT OBČAS PŘIPOMÍNÁ MÝDLOVOU BUBLINU. TAK TO JE!

Reflections in a double bourbon

James Bond, with two double bourbons inside him, sat in the final departure lounge of Miami Airport and thought about perfect sphere... ve vesmíru se každopádně můžeme setkat přinejmenším s pokusem o její vytvoření a dokonce ji zde potkááme; sice jako druhotný jev, nutno podotknout, že mýdlové bubliny, pokud je vyfukujeme v uzavřené místnosti, třeba v koupelně, se uzavřené a dokonalé kouli podobají nejenom svým vzezřením, nýbrž právě svou prchavostí, neboť každá dokonalá koule vyvstávající v mysli idealistově, sebou nese jako nezvratný a neoddiskutovatelný doplněk jistou mydlinovitou prchavostí, ale o její existenci, jakožto jevu poletujícím naší myslí jako mýdlová bublina nad vanou naplněnou horkou vodou, z níž vyčuhují mé nohy společně s nalakova-

nými nehty mé milenky, která z bublifuku vyfukuje mýdlové bublinky jedna radost a na můj dotaz, zda si myslí, že někde ve vesmíru může existovat dokonalá uzavřená koule, mi do uší zašeptala: „Ale co když je takovou koulí třeba ten tvůj vesmír, miláčku?“

Takže jsem sáhl po sklenici s dvojitým bourbonem, která se mi výtečně vložila do dlaně, protože v tom okamžiku vletěl do koupelny GOLDFINGER, který ovšem uklouzl na mydlíčkách a sklenice s bourbonem se tak rozbila o hlavu toho jednookého pacholka, kterého si sebou Goldfinger brávil jako popravčího. Toho jsem rychle odpravil tím, že jsem mu zlomil vaz a poté jsem se věnoval Goldfingerovi, kterého jsem přivázal k topení, přičemž kolem nás ještě poletovalo několik mýdlových bublin... seděl jsem v baru a vzpomínal na Sofii a její bublifuk, když mi zazvonil telefon a jakýsi hlas, věděl jsem přesně čím, mi řekl – srdečné pozdravy z RUSKA – a já jsem okamžitě pochopil, že poletím do Charkova a vzápětí zarachotil kulomet... a kolem lítaly kulky, které ale vlastně nebyly žádnými kulkami či antiperlemi, jenže to mne v tom okamžiku FAKT příliš nezajímalo. Fakt byl naštěstí ten, že ten chlap střílel jako náměšník – jo –

fakta jsou fakta... GEORGE THUNDERBALL

Fuck off... prostor nemá střed. Střed má jen zoznička, ona celá je středem a on je výstředník, vidí jí to na očích. Termín proSTŘEDÍ sugeruje bod, střed terče, z cizího krev neteče, povzdech a smích... prostředí je okolí kolem ní, kolem té kulky se kutálí vleže, krve se ve vně nedořeže, ale něco ti řeknu, miláčku – slova jsou mnohem bystřejší než jejich uživatelé – Bond si do ní píchl – „BOD a co všechno se do něj vleze, bodlo kružidla, okruh kognitivní léze (tzn. že jak prostorová data, tak data smyslová jsou abstrakcemi, jinak řečeno, když jsem maskován koulí, tak ji nevidím, místo srdce kámen, amen)“ –

„Kápní božskou, jak je to s tím prvním posledním!“ odpověděla stroze.

Bond strnul. Věděl, že se v té ilustraci ztrácí. Nenápadně se rozhlédl. Pod B nic nebylo a stejně tak pod jeho pseudonymem Hazard a firmou Transworld Concorsium Ltd. Export-Import byl jen krycím názvem starého Universal Export –

Žádná hvězda ve skutečnosti není dokonalou koulí a už v žádném případě koulí uzavřenou. Je-li realita nespojitá, tak je dokonce „koulí“ značně děravou.

Zde zase ruplo mi v glócně? Musel jsem podstoupit reakci na tu akci – trepanaci...

Naše představivost se ale může povznést od nějakých hvězd ještě výše – můžeme se pokusit uvažovat o fyzikálním vesmíru jako uzavřeném celku. Takové úvahy nejsou nelegitimní a v tom případě by nás mohl zajímat jeho tvar – je to tvar dokonalé uzavřené koule? Pokud je realita nespojitá, je v jistém smyslu také nevyplněná a neuzavřená, takže nevím k čemu nám potom BROWEROVA věta vůbec může být... tedy alespoň v případě nespojité reality, čímž pochopitelně nikterak nesnižují její význam v patričním kontextu matematické spekulace a navíc je jistě podnětná právě pro člověka zabývajícího se hledáním spojitosti mezi částí a celkem. Zrcadlí se nějak skutečně celek vesmíru třeba v našem rozumu?

V ojedinělém sem-tam případě umí být pěkně vykutálenej...

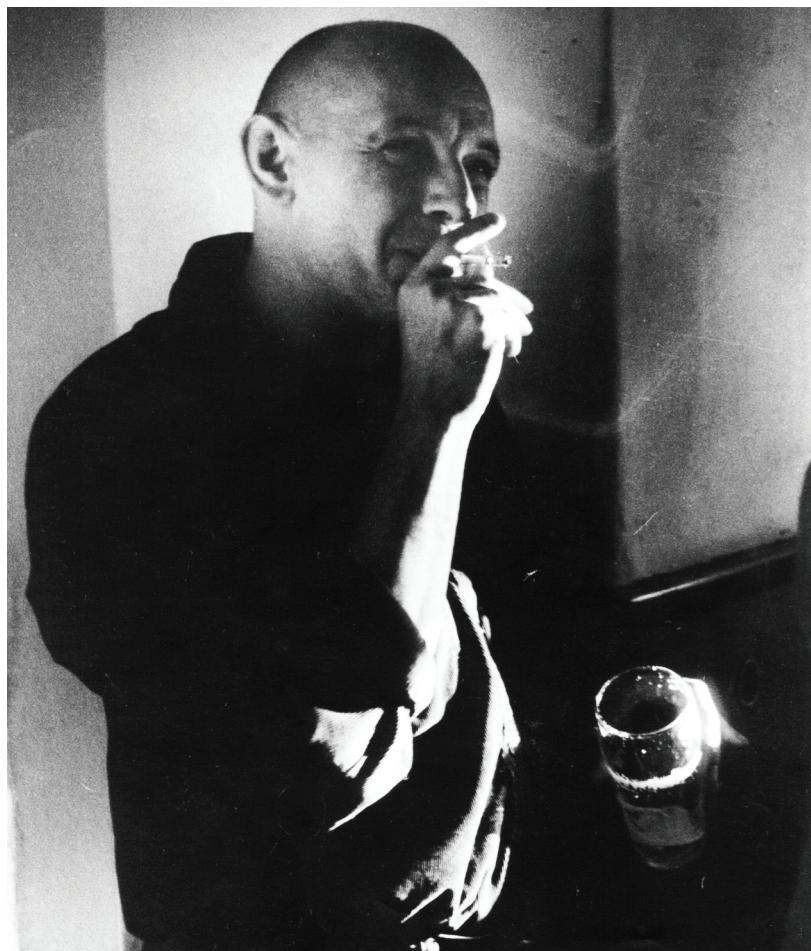
Luboš Vlach & Jiří Kačur



*Libor Krejcar v ateliéru, Heřmanův Městec, kol. 2000
foto: archiv L. K.*

Dílna: Libor Krejcar

V rámci Československého večera v sobotu 4. 11. 2017 se Libor Krejcar stal prvním laureátem Ceny Petra Bohunovského. V večer se odehrál v brněnském klubu Paradox, kde také proběhla aukce uměleckých předmětů, jejíž výtěžek byl předán právě Liborovi Krejcarovi. Poté vystoupily kapely Old Minka Band, Dekadent Fabrik, Smox, Dáša von Flaša a Fyzické osoby. Přítomen byl i Vladimír Lábus Drápal, který napsal následující řádky.



Libor Krejcar: Ze série Pantherie, kol. 2000 (nahore portrét z těchže let)
foto: archiv L. K.

Libor Krejcar navzdory nezpochybnitelné kvalitě své tvorby zůstává neprávem opomíjen. Jeho dílo není vystavováno tak často, jak by mělo být a jak by si zasloužilo, protože jeho svět se neprotíná se světem komerce, podbízivosti a lacinosti.

Libor Krejcar tvoří totiž z vlastního přesvědčení, z podstaty svého bytí, z vnitřního pnutí a nemůže, nedokáže ani jinak. A to zcela bez ohledu na trendy a světské statky.

Jeho neústupnost, jasnozřivost a oddanost věci ho sice staví na periferii uměleckého provozu, ale Marcel Duchamp už v roce 1961 napsal, že velký umělec zítřka bude v undergroundu. My, co Libora známe a známe i souvislosti jeho práce, si právě těchto vlastností vážíme a oceňujeme je. A proto Libora Krejcaru plným právem už dávno považujeme za velkého umělce dneška. Navzdory tomu, že své místo v undergroundu těžko kdy opustí. Nemůže najednou začít jinak myslet, jinak žít, jinak pracovat...

Je tedy velikým potěšením, že prvním laureátem Ceny Petra Bohunovského se stal právě Libor a máme tedy přímý důkaz, že citlivost a otevřenou mysl jsme, navzdory hulvátství a prostoduchosti kolem nás, dosud neztratili a že v uznání jeho díla máme před ostatními jakýsi náskok, že jsme neokorali.

A není to jen kvůli tomu, jak kvalitní umělec je, jak naplňuje představu o výsotném umění a nakolik vyhovuje premise udělení této ceny. Jsem potěšen také proto, že v jeho osobě se prolíná kontinuita vzpomínek na Petra Bohunovského, na jeho osobu, na jeho příběh, na jeho nenápadné mecenášství. Petr, zakladatel Československých večerů, je začal pořádat před více než 15 lety jako přátelská setkání v radlické hospodě Na Neklaně, dokud mu patřila, pak se pod Petrovým velením po Radlicích porůznu přesouvaly. Ale k Neklaně tou dobou také neodmyslitelně patřil i Ivan Martin Jirous, Magor, obdivovatel Krejcarovy tvorby a častý řečník na jeho vernisážích.

Vše se tedy propojuje navzájem; s lidmi, kteří tady už nejsou, můžeme skrze nás, kteří jsme s nimi žili a měli je rádi, i nadále žít v pospolitosti, být jen té spirituální a duchovní. Přesto, nebo právě proto, jsou tady s námi stále přítomni, a to i dnes. Možná nejvíc právě dnes.

Z Ceny Petra Bohunovského se tedy stalo něco víc, než jen „pouhé“ ocenění. Je to stvrzení toho, že přátelství, úcta a radost má stále místo v našich srdcích, že naše společenství je přes všechny pochyby a omyly postaveno na pevných základech.

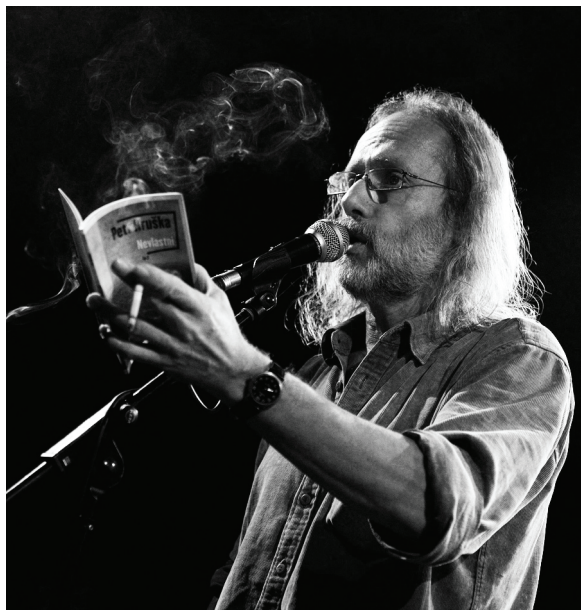
Je to svět, který nepomíjí, stejně tak, jako nepomíjivé je Krejcarovo umění. I ono stojí na pevných základech, staví proti sobě do protikladu smrt a život, smutek a radost, proti bolesti staví víru, proti prázdnotě tvorbu, proti kýči dokonalost, proti povrchnosti opravdovost.

A z právě tohoto napětí v umění vzniká věčnost.

To, že s nápadem na udělování Ceny přišel právě Jaroslav Erik Frič je v pomyslné osudové přímce Bohunovský – Jirous – Krejcar dalším důkazem, že věci se dějí, jak mají, že život i umění mohou být nesmrtelné a že, jak napsal Ladislav Klíma, jen pomalostí rostoucí trávy dojde se k rychlosti světla...

Vladimír Lábus Drápal
Louny 4. 11. 2017

Důkazy: Festival poesie Potulný dělník 2017



*Potulný dělník 2017 – 1) Jim – Ylo Africký slon 2) Petr Hruška 3) Pája, Vít Raška, Radim Babák 4) Ceďa – Ylo Africký slon 5) Jakub Chrobák a Ivan Motýl 6) Karel Mach – Cermague; foto Zdeněk Vykydal
Další fotografie a videa na: www.spodniproudy.cz*

Z chacharova sudu:

Kdo to tedy je, že ho poslouchají i vítr i moře? (Marek 4.41)

Tak kdo to tedy je. Je to on sám, Bůh, nejvyšší kosmický princip, nekonečná a věčná vesmírná energie. On je ve všem. Je ve mě, je v nás, je v našich myšlenkách, v citech i v našich činech. Je v moři a také ve větru. Je všezahrnující ve své základní podstatě, i v těch nejbanálnějších a nejnepatrnějších věcech. On je mnou a já jsem jím. Každý z nás je součástí Boha, onoho věčného a nekonečného Bytí, které se projevuje vědomím. Toto vědomí je obsaženo ve všem, ve všem, co nás obklopuje, co tvoří vesmír, co tvoří tento svět. Přesto si toto vědomí málokdo z nás plně uvědomuje. Většinou je ukryto pod velmi tvrdými a hlubokými nánosy naší mysli a našich citů. Mysl je tékáva a nepokojná, a odvádí nás od podstaty problému, od propojení se základem skutečnosti. Mysl podporuje naše ego i naše emoční tělo. Člověk se marně obrací do minulosti, kterou už ale vůbec nemůže změnit, nebo se zaměřuje na svůj život v budoucnosti, a trápí se problémy, které tu ještě nejsou, a které pravděpodobně ani nikdy nastanou. To všechno ho pak odvrací od možnosti prožívat přítomnost a radovat se z ní. Ale právě tato přítomnost, tento

přítomný okamžik, to je ten zásadní prostředek k pochopení vlastního vědomí, pro pochopení Bytí.

Reakcí těla na vlastní mysl jsou emoce. Emoce odrážejí stav mysli člověka ve vlastním fyzickém těle. Každá negativní, nenávistná myšlenka vytváří v našem těle energetický proud, který se projevuje zlostí a strachem. Člověk je v napětí, připravuje se k obraně, k boji. Pokud si působení těchto emocí nedokážeme uvědomit, projeví se pak v rovině tělesných příznaků, projeví se bolestí nebo nemocí, která nás má upozornit na to, že je tento problém nutno neodkladně řešit, a uvést tak naše tělo, mysl i duši do rovnováhy. Pokud se budeme ztotožňovat se svou nyslí, se svým egem, této bolesti se nezabýváme. V opačném případě vliv mysli zeslábně, a jako vaše pravá přirozenost se projeví věčné a nekonečné Bytí, vesmírná energie, jejíž součástí je vše, a ona je zase obsažena ve všem, také v moři nebo třeba ve větru...

Vladimír Jaromír Horák

Nedělní filigrán: Třebovice v Čechách

Vyšel jsem z nádraží. V kapse jsem měl jednu adresu (Někdo má mnoho adres, na které může jít, ale já jsem měl jen jednu.) Bylo zima a kdesi nahoře se dal vytušit vítr, studený a dlouhý až ze všech Sibiří, obíhající bezpochyby kolem celé planety, ale v těsném údolíčku bylo bezvětří. Údolí bylo takové, že přímo vybízelo postavit nad ním lávku, po které by se za takových zimních nocí mohly prohánět smečky zdivočelých psů. Řeka nebo potok nebo snad kanál tekla nebo tekl neznámo kam, možná netekl vůbec. Nad ním stály zčernalé ohlodané kosti obřích jasanů. Jestli v omšelých domech někdo bydlel, nebylo lze rozhodnout... Asi to bylo opravdu do kopce. Snad sílil i vítr nebo jsem se blížil k úrovni planiny. Stále se zesiloval strašný řev nějakého živlu, ale pořád nebylo možno říci, co ho působilo. Najednou kolmá stěna soutěsky a v ní hučel potok jako vodopády Niagary, tak aspoň si je nějak představuju. Vesnice končila obrovským polorozpadlým panským dvorem, který ještě naposledy zadržoval vítr. Za ním už to bylo beze všech ohledů, jako když se zlý člověk nebo ďábel přestane přetvářet. Všechnu vůli a chuť k životu jsem v té chvíli spotřeboval na to, abych si udržel na hlavě klobouk, který mě sice moc nechránil, ale bez kterého by to bylo ještě horší. Na druhé straně od silnice za prastarým klenutým mostem stála černá voda přehrady... Zachvátil mě náhle strach, jako bych šel do záhuby. Kdyby se v té chvíli vyřítila odněkud rota ďáblů a začala mě v té černé vodě topit nebo tahat do pekel, sice bych se jistě strašně zděsil (jako každý, kdo ví, že by do pekla patřit sice ještě nemusel, ale taky už docela klidně mohl), ale vůbec bych se nedivil. Obrátil jsem se a šel zpátky. Řev vody po chvíli utichl a rozštěkali se psi, jako vždycky, když jdeme zpět. Na nádraží nebyl žádný personál a nejbližší vlak měl jet za padesát minut. U stolu v čekárně seděl v klobouku nějaký starý pyknik, ale jestli byl živý nebo mrtvý, nebylo lze rozhodnout.

Štěpán Kameník, asi 1970
ze samizdatu přepsal j. e. f.

OKAMŽIK VĚČNOSTI VE TVÉ DLANI

Chvějivý okamžik
jediného Bytí
jak pevný bod
v proudu vesmírné energie
ve své věčnosti
a nekonečnosti
trvá
zkus jej zachytit
a vzít do dlaně
jako když pohladíš Boha
kterého máš sám v sobě
v proudu vody
ve svištění větru
v paprsku světla
prchavém jak záblesk
a přece jedině on
je podstatou
která nemá začátek
a nemá ani konec
ani žádné hranice
a která je tady a teď
všude kolem tebe

GRATIA PLENA (JOHANCE)

požehnaná mezi ženami
čistá jak panna
v bezbřehé vášni
vzrušení
jak kapka rosy
na ranní trávě
v bezešvé punčoše
a dlouhé sukni
jak voda z pramene
vnímám tvou hloubku
v bezedné svatyni
v zrcadle za zády
chytám tě do dlaní
večerního šera

Vladimír Jaromír Horák

Aforismy:

Burzum Asket

1. Hrob je všetko, čoho sa dožiješ, tak načo „žiť“...?

2. Nič nepoškvrnené vedomím a životom...

3. Étos alá metabolizmus. Vlk v rúchu čiernej ovce. Ťahá za obe kratšie konce.

4. Čo mám ja proti smrti? Nič. A čo smrť proti mne? Všetko.

5. Zatmenie satanove znamenie v surovom stave. Pološialený bez seba lieta hore-dole. Funerál je jeho portál.

6. Morálna otázka číslo jedna; mali by sme poslúchať, alebo rebelovať a či už jedno, alebo druhé tak v akej miere?

7. Život nie je priamo o smrti, ale smrť je priamo o živote.

8. Nevidím dôvod neexistovať, a preto existujem. Existovanie o sebe nezdôvodňujem.

9. Neexistuje „priepastný rozdiel“ medzi individuom a individuom, ale iba medzi individuom a spoločnosťou ľudí, a tento rozdiel je demokraciou neustále prehlbovaný a potieraný zároveň.

10. Sloboda vôle nie je obrazom seba v obraze slobody ako takej. Nič nie je závislé na vôli v obraze aký kto/čo má „o seba“. Sloboda je vecou o seba bez vôle k slobode samej. Sloboda ako číro-číra skutočnosť nejestvuje.

11. Vôľa k slobode nie je slobodná vôľa. Aby vôľa chcela k slobode musí byť spútaná. Tak ako srdce, ktoré keď je spútané je duch slobodný na slobode nezávislý.

12. Sranda musí byť aj keď nie prečo by mala.

13. Zdieľam až za hrob. Mal by som zdieľať svoje mäso, kosti, a vedomie prítomnosti mimo iného.

14. Smrť tvorí hranu, a hranu mannu. V pléne. Exteriér vs interiér. Postup v kariére. Atmosfére. Atmosféra na moste? Aktuálne sebavedomie na nule. Duša v normále.

15. Patologická racionalita a ešte patologickejšia racionalizácia hlúposti.

16. Ľudia sú ako blato, v ktorom sa treba naučiť chodiť.

17. Demokracia údajne nie je možnosťou ako naložiť s osobnou slobodou tak, ako uznám za vhodné. Čo to teda je iné?

18. Ak je štruktúra modernej spoločnosti tvorená Darwinovým konceptom „prežitia najsilnejších“, a ja sám som stavaný do radu s nimi, by som požadoval okamžité zrušenie všetkých výhod pre minority neprispôsobivé, pre deti retardované, rachitické, choré od prírody na nejaký duševný postih, či iný omyl genetiky, pre starých, ktorí trpia senilitou, obéznych, pre dlhodobo nezamestnaných na materskej, pre všetky skupiny okrajové, ktoré nevedia držať krok ako keby sa nikdy neučili chodiť medzi ľuďmi.

19. Ľudia sú stádom, ktoré vo väčšine nerozumie ničomu inému ako tomu čo sa mu diktuje z hora.

20. Intrigy solipsistickej strigy-sfingy.

21. Ja so svojou mŕtvolou sa dopĺňame.

22. Dvoma až jedným slovom. Jasné ja nemám čo robiť lebo šikovnejší to spraví za mňa a o koľko lepšie. Tak načo sa sťažujem?

23. Uchovať si elementárnu autonómiu je pro prosociálnu hmyz na hranici možností.

24. Vždycky bylo JINAK a nikdy JINAK, ne že bych měl něco proti logice, až na to, že vytěsňuje paradox a kašle na rozhraní.

25. Prvý člověk bol z prachu Zeme, druhý člověk z neba a tretí z mäsa a kostí.

26. „Každá forma neslušného chvatu, aj smetom k dobrému, prezrádza určitú duševnú poruchu.“

27. „Skutočnosť, že žijem, je predpoklad, ktorý dokazuje, že svet nemá žiadny zmysel.“

28. „Najväčší strach mám z toho, že ma porozumejú. Naša autorita je v tom, že sa nám nerozumejú nikdy, teda žiadny strach.“

29. Dúfať znamená popierať budúcnosť, pretože strach zo smrti je projekciou strachu, ktorý pamätá ešte náš prvý moment života a to strachu do budúcnosti, ktorý počína s naším zrodením. Smrť je tu od narodenia.

30. Dúfať znamená popierať budúcnosť pretože strach zo smrti je projekciou strachu, ktorý pamätá ešte náš prvý moment života, a to strachu z budúcnosti do minulosti, ktorý počína s naším zrodením. Smrť je tu od narodenia.

31. Strach z ničoho nič.

32. Dúfať znamená klamať alebo popierať budúcnosť. Preto, že cesta tam, kde sa človek už nebude musieť báť, sa všade v Európe nazýva pokrokom, ktorý je v priamom opaku k tomu, že budúcnosť by mala byť „tam“, keď prítomnosť je „tu“ tým, čo sa pokrokom myslí, teda cestou do budúcnosti, kde už sa nebude treba vôbec báť.

33. Obsesia samovraždou je charakteristická pre človeka, ktorý nie a nie žiť a nie a nie zmrieť. Takého, ktorý svoju pozornosť nikdy nerozdeľuje medzi túto dvojitz nemožnosť, ktorý svoj život ani neodhodí a ani neunesie.

34. Z ničoho nič sa nedeje.

35. Príroda je knihou a ľudská náтура je obalom. Nesúď knihu podľa obalu.

36. Ľudia majú nad prírodou menej moci ako ona nad nimi. To, ale neznamená, že sú slabší. Že sú slabší však ukazuje ich rozum, ktorý z nich môže urobiť nad prírodou páni. Kto je tu pán pán rozum? Nie silou, ale

rozumom prírodou vládne človek.

37. Úprimne je pri mne matka, a vážne neviem čo vedieť chcem.

38. Prežitie je získanie moci nad prírodou. To sa ale obrátilo proti človeku, lebo dnes je človek nad prírodou tak vysoko, že jej hrozí ju zničiť.

39. Sa mám posrať, keď mi roky bežia a nič sa nemienilo zmeniť za 20 rokov?

40. Základné ľudské práva: záchod, jedlo, bývanie, zdravotná poisťka, zamestnanie. 8 miliárd na svete môže znemožniť existenciu týchto „práv“...

41. Pripodobniť človeka stroju túžby.

42. Trestuhodný dar teda cesta na druhý svet.

43. Som v koncoch oboch za, ktoré ťahajú dvaja ľudia na dvoch stranách.

44. Sociálne zviera je mierou všetkých vecí.

45. Strach je zákonom schválnosti.

46. Archetyp hrdinu ako povaha; je mi cudzie niečo chcieť.

47. Cítim sa efektívny, kompetentný, a do niečoho pozitívneho, žeby som sa chytil iba v prípade, keď sa na posteli ležiac dám všanc výsluchu, aký nemá ani objekt ani účel.

48. Chce byť Európa v mene pokroku, ktorý je cestou tam, kde už sa človek nebude musieť vôbec báť svojho strachu, zničena?

49. Hovorím o sebe bez seba.

50. Som ja snáď strašidlo povedal kapitalizmus.

51. Povedal si mi, že som na nič, keď som potvrdil, že som k niečomu dobrý, tak jedine vtedy, keď pochybujem. Ale ja nie som pochybovačný, ale pochybnosť priam zbožšťujem, vybuchujem pochybnosťou, a ako fanatik bez sebaurčenia, som hrdinom premeny už existujúceho ako mi tečie skrze prsty.

52. Najvyšším stupňom dialógu je dialóg, v ktorom na mieste niekoho druhého, alebo môjho ideálneho ja, stojí „svet bezo mňa“. súhrn toho, čo nie som ja. Alebo ako som to tvrdil už skôr, že pod predstavou sa rozumie svet všetkých objektívnych vecí, ktoré majú svoju povedzme objektívnu existenciu mimo mňa. Ale nemám je teda predstavu sveta o sebe skôr ako som jednou z vecí na onom svete?

53. Vymedzuje sa v opaku teda negatívne. Mylne túži, ale nechce. Chcieť niečo nemá v povahe. Byť niečo nemá v povahe.

54. Pomstou sa nič nezmení, ale všetko urovná.

Kristián Čura

Traumerův sloupek: Cesta do pekel

To, co pan Traumer prožíval začátkem nového tisíciletí ve svém manželství, označují ženy jako složitý vztah, ale on to zase tak složitý vztah není, protože celá ta složitost onoho složitého vztahu v podstatě spočívá v tom, že si vaše manželka najde někoho jiného a vás chce prostě odkopnout. Jak jednoduché.

Naprostou šíleností v této situaci bývá snažit se něco zachránit. Urvat ten poslední bezvýznamný kousek z něčeho. Vezměte si to logicky, zachráníte třeba psa, který se zaběhl, důchodce, který ztratil brýle, a po deseti pivech nemůže najít svoji vycházkovou hůl, nebo tonoucího neplavce v hloubce po kotníky, ale určitě ne vaše manželství v troskách. To je ve chvíli, pokud je ženská už opravdu plně rozhodnutá někde tam úplně dole, kde končí vaše záda a začíná to tam pěkně smrdět. Třeba i pořádným prusem.

Herman se v době, kdy už svíce jeho manželství striktně dohořívala, rozhodl, že tomu všemu trápení pomůže a srovná to bez problému do pohody klidnou dovolenou u moře. Vy, kterým to ještě tak nějak nedochází, rozhodně nezapomeňte na to, že vaše „končící manželka“ takovou dovolenou pochopitelně neodmítne. Její rozhodnutí se tím ovšem nezmění a vy se po návratu domů můžete dočkat například takové věty jako: „Tak jsem ti naposledy dělala manželku.“

Pan Traumer na to šel oproti jiným zoufalcům „velmi mazaně“, zvolil totiž možnost dovolené ve třech a ke své „končící manželce“, aby bylo na cestách veseleji, přibral jednoho svého velmi dobrého kamaráda. Říkejme mu třeba pan X. To ještě ale netušil spoustu věcí, které mohl alespoň předvídat, a tak, když se všichni tři pěkně usadili v jeho voze a chystali se vyrazit z bodu A do bodu B k slunnému Jadranu, kam on se tak těšil, mu lichotilo to, jak se po letech jeho „končící manželka“ na něj tak krásně ze zadního sedadla usmívá do zpětného zrcátka. Proto v klidu položil ruce na volant a s velmi dobrým pocitem z toho, jak všechno úžasně vychází podle jeho představ, vyrazil na cestu do pekel a až později tam někde v těch peklech zjistil, že ty její nakyslé úsměvy vlastně nebyly pro něj.

V bodě B začalo vše v podstatě idylicky, pár zakoupených lahví vína a nějaký to ovoce, co do „tropů“ neodmyslitelně patří. První den a noc zaplnila nesmírná pohoda, po které už následovalo jen nekonečné množství nedorozumění, hádek a přetahování se o tu, které to jistě dělalo moc dobře. V celém tom zmatku plném útoků a ústupů nechybělo ani sebevražděné zapíjení pálenky vínem, zvracení z terasy hotelového pokoje a zmatky a zmatky a jenom zmatky, které vyvrcholily tím, že Traumerova „končící manželka“ nakonec rozhodla, že pan X je tím, kdo kazí její poklidnou dovolenou. Předvedla ukázkový hysterický záchvat, po kterém Herman raději naložil pana X do auta a odvezl ho na nedaleké autobusové nádraží, ze kterého pan X, ač nerad, vyrazil na několikadenní pouť zpět do České republiky. Pan Traumer později zavtipkoval v tom smyslu, že pan X by mohl po těchto svých cestovatelských zkušenostech psát velmi kvalitní cestopisy, například pro National Geographic. Jeho vtip však zůstal navždy nepochopen.

Zbytek týdne uběhl jako voda. Herman se spolu se svou „končící manželkou“ vrátil domů a jeho manželství trvalo již pouze několik týdnů.

S naprostou chladnou hlavou to ocenil až po letech, kdy na svoji poslední dovolenou s bývalou paní Traumerovou zavzpomínal nad lahví myslivce a psaním básně „Zatopím s tebou“. Od srdce se tehdy všemu zasmál.

Mimo jiné se tomu směje dodnes a vrátí se s příštím číslem novin v dalším Traumerově sloupku.

I. K.

Dýmem: Člověk zemandrtálský

Jak dobře víme, tak Evropu před nějakým tím rokem, bratru tak čtyřicet tisíc let, obýval člověk neandrtálský. V kamenném lomu poblíž německého Neandthalu byly v kamenném lomu nalezeny pozůstatky tohoto výhonku lidského rodu.

Po nálezech dalších pozůstatků nám věda o našem neandrtálském předkovi v zásadě řekla, že žil primitivním způsobem života v malých tlupách po celé Eurasii, podrobil si oheň, pořádal kanibalské hostiny, uměl hrát na jednoduché hudební nástroje a měl široký placatý nos.

Tedy jakoby k nám ze širých stepí srpna roku 1968 ráčiti přišel. Jen mu na kožešinovou čepku přišit rudou hvězdu a na oděv ze zvířecích kůží zase pogony. Tedy důstojnické nárameníky carské imperiální provenience.

Ovšem jak se tady ale neandrtálec vzal, tak i zmizel a byl nahrazen naším živočišným druhem, který sám sebe nazývá člověkem rozumným bez neandrtálského přídomku. Důvody jeho vyhynutí jsou předmětem mnoha spekulací a doposud nám věda spolehlivě příčiny spolehlivě neobjasnila. Snad by mohly být na vině sopečné erupce, nebo nemožnost mezidruhového zachování rodu, jako je tomu například při oplzlém aktu mezi oslem a koněm, kdy jsou výsledkem dalšího rozmnožování neschopní mezci či muly.

Ale já osobně o tomto vědeckém závěru přesvědčen nejsem. Tedy, že člověk neandrtálský zcela vyhynul a není mezi nám přítomen. Neboť jsem zaznamenal jeho přítomnost a to i ve veřejném prostoru a to zvláště na mítincích současného pana prezidenta Zemana.

Kdy se člověk zemandrtálský vyznačuje shlukováním do malých tlup u pódia, kde je jim předváděn pan prezident, dává tam průchod svým primitivním pudům, jako je hluchení, jen co jim pan prezident předvede něco ze svého repertoáru, který nepochybně odkoukal v pavilonu opic pražské zoo a je fascinován ohníčkem páně prezidentovy cigarety jako tenkrát, když u táborového ohně obírali kosti svých nepřátel a v hlubinách Eurasie z nich vysávali výživný morek.

Tedy bych rozhodně tento živočišný druh navrhoval důkladně prozkoumat, než vyhyne tentokrát definitivně, a to po prezidentských volbách a nezbude po něm zholá nic. Kromě pana Babiše a jiných několika málo kříženců s domorodými endemity typu Franty Mrázka či jinými osly a bílými koni.

Tedy do nového roku 2018 ti milý čtenáři přeji, abys konečně poslal tu jinde vyhynulou slepou vývojovou větev lidstva konečně do historie a jinam. K čemuž ti dopomáhej Bůh.

Miroslav Václavek

DRÁŽÁK.CZ – RÁDIO SPODNÍCH PROUDŮ

NON-STOP PORCE MUZYKY, TEMATICKÝCH POŘADŮ A ZÁZNAMŮ AUTORSKÝCH ČTENÍ. STOVKY EMPÉTROJEK Z UNDERGROUNDOVÉ A ALTERNATIVNÍ SCÉNY. RÁDIO JE NEKOMERČNÍ PROJEKT AUTORŮ, KTEŘÍ NEJSOU ZASTUPOVÁNÍ OSA.

Doporučujeme: Oheň na střeše:

PARALELNÍ UNIVERSITA

JOSEFA ŠAFAŘÍKA

Klub Rusty Nail, Brno, Veveří 57

11. leden 2018, 19 hod.

MARTIN MACHOVEC, CHRIS BARICKMAN, HERY FOTR

8. únor 2018, 19 hod.

FRANTIŠEK ČUŇAS STÁREK, GEORGE SILVERMAN,
ATOMOVÁ MIHULE

15. březen 2018, 19 hod.

SKALÁKŮV VEČER

12. duben 2018, 19 hod.

VLADIMÍR LÁBUS DRÁPAL, PETR BUBÁK BUBLÁK,
ŠPINAVÉ SPODNÍ PRÁDLO

26. leden 2018, 19 hod.

SMRT HUDBĚ

Klub Bajkazyl, Brno, Dornych 2a
BOUCHACÍ ŠROUBY, TOMÁŠ VTÍPIL
BLUES FOR THE REDSUN
MASSOLA, ŤOVAJZ & SPOL.
ALIEN & BUBÁK

24. březen 2018, 18 hod.

FESTIVAL SPODNÍCH PROUDŮ

Klub Paradox, Brno, Křížová 20
HERMAN TRAUMER, SPYTIHNĚV B
SOUNDS OF OCCUPATION

A DALŠÍ...

18.–20. květen 2018

PONAVAFEST

Lužánecký park, Brno
BRÜNFELD, JANNIS MORAS & BANDA,
NARAJAMA, ZUBY NEHTY, TORNÁDO LUE,
IVA BITTOVÁ & ČIKORI, HELEMESE

15.–16. červen 2018

KRÁKOR – 20. ROČNÍK

Ruiny Hitlerovy dálnice Brunn-Ostopovice
FKLETZI, IDIOT CRUSOE, HOKR, ČVACHTAVÝ LACHTAN
HERNABAR, SONGS FROM UTOPIA, AŽ SE SNAŽÍ ONA
YLO AFRICKÝ SLON, ZPUTNIK, EČ, NŠOČI, ŽIVA
BAND OF HEYSEK, MRTVÁ ŽIDOVSKÁ KOŤÁTKA
3D FLY, BARBAR PUNK, TERAOKOTOVÁ ARMÁDA
DIE RETARDOVANÝ KOKSOPLYN, INŽENÝR VLADIMÍR
a mnoho dalších... Poesie, kravál, film...
OSA nechte doma, pro nenechavce klec a rybníček.
Dvě scény: Ears&Wind Records a Knapenkultur.
S podporou Rádio Cyp, Dráták, Underground rádio

24.–25. srpen 2018

FESTIVAL NAPŘÍČ

KONEC LÉTA U SKALÁKA

Skalákův mlýn, Meziříčko u Želetavy

19.–20. říjen 2018

FESTIVAL POESIE

POTULNÝ DĚLNÍK

Klub Paradox, Brno, Křížová 20

Aktualisované info o akcích na webu:
spodniproudy.cz

Ve věku 83 let zemřel vrah Charles Manson. ●●● Pizza se dostala na seznam světového nehmotného kulturního dědictví UNESCO. ●●● Rusko zkoumá možnosti vytvořit vlastní kryptoměnu (kryptorubl), která by mu napomohla vyhnout se dopadům západních sankcí. ●●● Předseda hnutí SPD Tomio Okamura oznámil záměr zestátnit Český rozhlas a Českou televizi. ●●● Papež František chce změnit text modlitby Otčenáš. Vadí mu znění pasáže „a neuvede nás v pokušení“, zároveň papež zakázal ve Vatikánu od příštího roku prodej cigaret. ●●● Vědci z newyorské Albert Einstein College zjistili strop lidského dožití, který se stále zvyšuje, ale má se zastavit maximálně na 125 letech. ●●● V Paříži zavírá poslední pornokino, které fungovalo od roku 1960. ●●● Ruské ministerstvo obvinilo 9. listopadu USA z podpory Islámského státu v syrském Búkamálu a doložilo to na svých facebookových stránkách záběry, které měly být pořízeny z ruského bezpilotního letadla, avšak ve skutečnosti šlo o screenshot z videohry AC-130 Gunship Simulator. ●●● Německý kameraman zabral při talk show nohy herečky, která si jako jediná vzala do debaty kratší sukni, následně byl obviněn ze sexismu. ●●● Hračkářský gigant Mattel představil novou panenku Barbie, která má na hlavě hidžáb. ●●● Británie rezonuje společenská debata o vhodném či nevhodném sexuálním chování, o tom, co je ještě přijatelné a co už představuje sexuální obtěžování. Tradiční pohádky údajně až příliš vykreslují dívky jen jako pečovatelky o domácnost (Sněhurka, Popelka), popřípadě jako oběti, které musí princ vysvobodit z prokletí či zajetí, aniž by měly šanci samy se stát aktivními hybatelkami děje – Sněhurka či Šípková Růženka, která obsahuje sexuální poselství, jelikož princ zde líbá spící dívku, což v chlapcích může vyvolat dojem, že líbat spící dívky bez jejich souhlasu je v pořádku. ●●● Prezident Zeman uvedl, že program Občanského fóra napsal sám na své chalupě na Vysočině. ●●● Omilostněný vězeň Jiří Kajínec si nechal vyrobit tisíc kusů sáčků s bonbony. Na přední straně je jeho fotka ve fosforově zeleném nátělníku, vzadu pak slogan Tak sladká je moje svoboda. Ocukrovinky je obrovský zájem. ●●● Polské ministerstvo zdravotnictví doporučuje v propagačním videu mladým párům, aby si vzali příklad z králíků a množili se stejně jako oni. ●●● Bývalý disident, poslanec a ministr vnitra Tomáš Hradílek v otevřeném dopise Miloši Zemanovi uvedl, že podle něj rezignoval na kultivování a humanizování společnosti, je zděšen z jeho působení v oblasti zahraniční politiky, kromě jeho vztahu k Izraeli a k Židům a že oslabuje transatlantické vazby České republiky ve prospěch východní orientace. Zemana požádal, aby zrušil svou kandidaturu na prezidenta, a oznámil mu, že k podpoře svého požadavku hodlá od 1. listopadu přestat přijímat jakoukoliv potravu, dokud Zeman svůj úmysl nezmění. „Na světě se mi líbí a život mám velmi rád. Avšak svou zemi mám rád ještě více“, napsal prezidentovi. ●●● Ve Francii se objevily návrhy politiků na zákaz kouření ve francouzských filmech, které budou v budoucnosti natočeny. Oponenti poukazují zejména na to, že pak filmy budou odrážet pouze pokroucenou realitu, protože mnoho lidí samozřejmě ve Francii kouří. ●●● V předvolební debatě uvedl bývalý manažer Argemy, pekař a pumpař Miloslav Rozner (expert strany SPD pro kulturu) „Já si myslím, že kultura velice, velice upadá, protože když si vezmu... Já se v kultuře pohybuji přes dvacet let a vezmu to tak, že dříve se dělalo spoustu akcí, pořádalo se spoustu akcí. Velice upadá kultura.“ Když se jej moderátor zeptal, zda to není přesně naopak, odvětil: „Určitě, možná s vámi tak úplně nesouhlasím.“ V povolební debatě exceloval svojí odpovědí, jak si představuje povolební strategii strany: „Nechci se do toho zabrušovat, abych se pak z toho nemusel zase vybrušovat a neřekl něco špatně. Já nechci nic ovlivňovat a čekám, co Tomio pro nás vyjedná.“ ●●● Podobně jako v české republice před rokem, v Rakousku hospodští i trafikanti razantně protestují proti zákazu kouření, který má v Rakousku začít platit od 1. května 2018. Palce jim drží i mnoho Čechů, kteří si jezdí zakouřit do rakouských hospod a kaváren. ●●● j.e.f. zorganizoval tzv. „listopadovou schůzku“ s provozovatelem hospody Rusty Nail v Brně, který má údajně zájem o „undergroundové akce“. Provozovatel během schůzky asi 20 minut luxoval, poté natočil pivo a vyzval k placení, že má celý večer rezervovaný pro lidi z magistrátu. Do 48 hodin j.e.f. oznámil kalendář akcí v Rusty Nailu. Čistota – půl zdraví.

Φ&Γ

Předplatné:

Můžete si předplatit libovolný počet výtisků à 30 Kč. Porto neúčtujeme a horní cenová hranice není omezena, případný výtěžek bez uzardění propijeme. Kontakt: redakce-usiavitr@email.cz, Archiv: spodniproudy.cz

Tiráž: Uši a Vitr – noviny potulné akademie • založil J. E. Frič v roce 1996 • od r. 2012 vycházejí jako samizdat s pomocí Boží a přátel • redakce: Fido, Honza Bartoň, Milan Hausmann • přispěvatelé: j. e. f., Miky Marusjak, Miroslav Václavěk, Vojtěch Landa, Jeroným Nikdo, Vladimír Jaromír Horák, Ivosh Krejzek, Tom Odpad, Luboš Vlach, Jiří Kačur, Ta Pájka, Kristián Čura